

Ugunsgrēks
Līvānu biedrībā
«Baltā māja»

2. lappusē

Kas nākotnē
apsaimniekos
polderus?

4. lappusē

Subsīdijas
lauksaimniekiem

7. lappusē

Masļenicās, Meteņa un Aizgavēņa laiks

● Preiļu 2. vidusskolas saime jau vairāk nekā 20 gadus atdzīvina senču tradīcijas, organizējot Masļenicās svinēšanu. Attēlā: pie svinētājiem ieradusies no salmiem gatavota lelle — svētku centrālais tēls, kuram gan ir vissai iss mūžs, jo noslēgumā tam jānonāk uz sārta. Foto: L.Pancāne

Ar dažādām jautrām izdarībām aizvadītajā svētdienā laukumā pie Preiļu 2. vidusskolas tika nosvinēta Masļenica, tradicionālie krievu tautas svētki. Kā ik gadus uz tiem pulcējās gan skolēni, gan pedagogi, gan arī tēti, mammas, vecmāmiņas un vectētiņi, līdz ņemot mazuļus, kas vēl neiet skolā.

Masļenicai ir savas tradīcijas, šie svētki nākuši no tālas senatnes, saistās arī ar kristīgajām ierāzām. Masļenica iezīmē ziemas beigas un pavasara tuvošanos, kā arī lielā gavēņa sākšanos pirms Lieldienām. Sakarā ar to, ka kristiešu baznīcas gadā Lieldienas vienmēr iekrīt citā datumā, ko nosaka, ņemot vērā pirmā pilnmēness laiku pēc astronomiskā

pavasara iestāšanās, arī Masļenicai nav sava noteikta datuma. Taču tā vienmēr tiek svinēta septiņas nedēļas — lielā gavēņa laiks — pirms Lieldienām. Masļenica senajā Krievzemē turpinājās veselu nedēļu, kad pie bagātiem galdiem tika svinēts, liksmots, dzerts. Sajā nedēļā katrai dienai bija sava nozīme. Gāja ciemos un uzņēma ciemiņus savās mājās, vizinājās ar lepniem zirgu pajūgiem, sacentās spēkavīri, uz nebēdu notika spēles un rotaļas brīvā dabā. Viens no Masļenicās ēdieniem bija pankūkas ar visbagātāko aizdari — ar ievāriju un medu, ar krējumu un sviestu, ar ikrēm... Bija diena, kad uz pankūkām sievasmātes ciemos ielūdza znotus, un bija diena, kad znotiem ar vērienu vajadzēja uzņemt sievasmātes savās mājās.

Svētku noslēgumā svinētāji pulcējās vienā vietā, kur lielā ugunskurā sadedzināja visu ļauno, kas saistījās ar ziemu, tumsu, sliktiem ieradumiem. Šis «nelabais» parasti bija no salmiem un lupatām darināta atbaidoša figūra.

Tā svinēja agrāk. Mūsdienā paudzēm, nerunājot par skolābērniem, šīs lietas ir svešas, neizprotamas un tālas. Preiļu 2. vidusskola, ik gadus rīkojot Masļenicās svinēšanu, audzēkņiem dod priekšstatu par senču tradīcijām. Arī šoreiz pie skolas notika rotaļas un spēles, stiprinieku spēkošanās, velkot virvi, velteņa mešana, cienāšanās ar pankūkām, skanēja dziesmas, bet trijūga lomā iejutās paši bērni, velkot ragaviņas un vizinot cits citu.

Turpinājums 2. lappusē.

Lauksaimnieki var pieteikties atbalsta saņemšanai kreditprocentu daļējai dzēšanai

Līdz šī gada 1. martam lauksaimnieki Lauku atbalsta dienesta (LAD) Dienvidlatgales reģionālajā lauksaimniecības pārvaldē var pieteikties valsts atbalsta saņemšanai kreditprocentu daļējai dzēšanai.

Ministru kabineta noteikumi nr. 108 «Noteikumi par ikgadējo valsts atbalstu lauksaimniecībai un tā piešķiršanas kārtību» stājušies spēkā 12. februārī. Atbalsta mērķis ir veicināt racionālas un efektīvas lauksaimnieciskās ražošanas attīstību, samazinot produkcijas ražošanas izmaksas un ieviešot modernas ražošanas tehnoloģijas. To var saņemt pretendents, kas nodarbojas ar primāro lauksaimniecības produktu ražošanu un kas ir saņēmis ilgtermiņa kredītu vai finanšu lizingu investīcijām jaunu un rekonstruējamu lauksaimnieciskās ražošanas būvju būvniecībai un to darbības nodrošināšanai nepieciešamo iekārtu, kā arī tehnoloģiskā aprīkojuma, tajā skaitā — programmatūras, iegādei.

Atbalsts netiek piešķirts par traktortehnikas, piekabju un lauksaimniecībā izmantojamo tehnoloģisko agregātu iegādi, kā arī par atsevišķu iekārtu un tehnoloģiskā aprīkojuma iegādi, ja šī iekārtu iegāde nenotiek vienlaicīgi ar lauksaimnieciskās ražošanas būvju būvniecības vai rekonstrukcijas projektu.

Iesnieguma veidlapu lauksaimnieki var saņemt Dienvidlatgales reģionālajā lauksaimniecības pārvaldē vai aktivizējot saiti — http://www.lad.gov.lv/images/data/zm-notp6_2010g.doc.

Valsts amatpersonu uzmanībai

Valsts ieņēmumu dienests (VID) atgādina, ka valsts amatpersonām deklarācijas par 2009. gadu jāiesniedz līdz 1. aprīlim. No 1. janvāra valsts amatpersonām deklarācijas jāiesniedz tikai elektroniskā veidā, izmantojot VID elektroniskās deklarēšanas sistēmu (EDS).

Lai kļūtu par EDS lietotāju, ar VID ir jānoslēdz līgums par sistēmas lietošanu vai arī, ja personai ir AS «Latvijas Pasts» izsniegtā e-paraksta viedkarte, reģistrāciju EDS var veikt tiešsaistē. Iesnieguma un līguma veidlapas atrodamas VID mājas lapā, sadaļā *Noderīgi/Elektroniskās deklarēšanas sistēma*. Līguma slēgšanai jānododas uz to VID nodalījumu, kur deklarēta dzīvesvieta, līdz ņemot personu apliecinošu dokumentu. Pēc līguma noslēgšanas uz valsts amatpersonas elektroniskā pasta adresi piecu darba dienu laikā tiks nosūtīts identifikators un parole.

VID aicina gan amatpersonas, gan visus nodokļu maksātājus, kuri vēl neizmanto EDS, sākt to darīt, un atgādina, ka EDS lietošana nodrošina vairākas priekšrocības, proti, ietaupa laiku dokumentu sagatavošanai un iesniegšanai, samazina pārrakstīšanās un aprēķina kļūdu iespējas, jo EDS veic automatisku dokumentu pareizības pārbaudi, un EDS lietotājam nodrošina detalizētu informāciju par datu nosūtīšanas rezultātiem.

Tāpat dažādu dokumentu — deklarāciju, pārskatu u.c. — saņemšana elektroniskā formātā ļauj VID ievērojami ietaupīt valsts resursus, kas pretējā gadījumā tiek patērēti papīra formātā saņemto dokumentu apstrādei.

VID organizē apmācības par EDS izmantošanu gan valsts un pašvaldības iestādēs, gan organizē seminārus savās nodaļās. Valsts amatpersonu deklarāciju aizpildīšanai mācību materiāls ievietots arī VID mājas lapā, sadaļā *Noderīgi/Informācija valsts amatpersonām*.

Informāciju par valsts amatpersonas deklarācijas aizpildīšanu un iesniegšanu var saņemt arī zvanot uz VID informatīvo tālruni 1898 un izvēloties sarunas tēmu «Valsts amatpersonu deklarācijas un saraksti». Maksa par zvanu tiek ieturēta no brīža, kad tiek piedāvāts izvēlēties sarunas valodu. Zvanot no stacionārā Lattelecom tālruņa — maksa tiek noteikta saskaņā ar Lattelecom tarifu, bet, veicot zvanu no mobīlā tālruņa, saskaņā ar attiecīgā operatora tarifiem uz stacionāro Lattelecom tālruni.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Šlesers dod valdībai mēnesi laika

Rīgas vicemērs Ainārs Šlesers iepriekš solīja šomēnes veidot jaunu valdību, ja nekas nemainīšoties uz labo pusi. Šlesers vakar, 15. februārī, intervijā LNT paziņoja, ka dod valdībai aptuveni mēnesi laika, lai tā nāktu klajā ar ekonomikas atveseļošanas plānu, pretējā gadījumā LPP/LC prasīs valdības atļaušanu. Šlesers norāda, ka finanšu un ekonomikas ministram jānāk klajā ar plānu par Latvijas ekonomiskās izaugsmes veicināšanu, jo valdība patlaban vien domājot, kā normalizēt situāciju Latvijas ekonomikā līdz vēlēšanām, nevis kā panākt budžeta ieņēmumu palielināšanos. Lai gan viņš ar valsts kontrolieri Ingunu Sudrabu bieži esot pretējās domās, šoreiz viņam esot jāpiekrit Sudrabas viedoklim, ka 2012. gadā valsts var nonākt situācijā, kad nespēs atmaksāt no starptautiskajiem aizdevējiem saņemto naudu.

No VID esot noplūduši 7,4 miljoni dokumentu

No Valsts ieņēmumu dienesta (VID) elektroniskās deklarēšanas sistēmas (EDS) «noplūduši» 7,4 miljoni dokumentu, svētdien, 14. februārī, ziņoja LTV raidījums «De facto». Iespējams, nozagta ne vien informācija par valsts augstākajām amatpersonām, bet arī uzņēmējiem un privātpersonām. Faktu par informācijas noplūdi raidījumam pavēstīja cilvēki, kas šēvi dēvē par Ceturtās atmodas tautas armiju (4ATA). Šo cilvēku rīcībā 2009. gada pavasarī nonāca informācija, ka EDS sistēmā ir caurums, pa kuru var iegūt visus EDS datu failus. No 4ATA sarunas ar cilvēku, kurš strādājis pie EDS izveides, esot noprātams, ka caurums ticis izveidots pēc ļoti augstas VID amatpersonas norādījuma. Visticamāk, lai vajadzības gadījumā ļautu nemanāmi noplūdināt sensitīvu informāciju, norāda 4ATA. «Caurums» bijis ģeniāli vienkāršs, un atradies visu acu priekšā. Jebkuru EDS dokumentu pat anonīms interneta lietotājs varējis lejupielādēt bez autorizācijas, ierakstot noteiktu adresi un norādot dokumenta numuru. EDS dati tiekot numurēti secīgi, tādēļ esot bijis iespējams iegūt visus dokumentus. Dokumentu iegūšana notikusi aptuveni trīs mēnešus, kamēr «caurums» aizvērts. Cilvēku grupa, kas ieguvusi šos datus, esot radīta ar mērķi organizēties vienotai cīņai par labāku Latvijas nākotni. Pašlaik 4ATA galvenā mitne atrodas Lielbritānijā.

Bez darba pērn 25 986 cilvēki ar augstāko izglītību

Pērn Nodarbinātības valsts aģentūra (NVA) reģistrējusi 25 986 bezdarbniekus ar augstāko izglītību, visvairāk bezdarbnieku ar augstāko izglītību ir starp skolotājiem, inženieriem, ekonomistiem, vadītājiem, juristiem un citu jomu speciālistiem, liecina NVA apkopotā informācija. NVA uzskaitē 2009. gada sākumā bija reģistrēti 76 435 bezdarbnieki, bet gada beigās jau 179 235. Vairāk kā puse, 51% no visiem bezdarbniekiem, ir sievietes, bet 49% — vīrieši. Visvairāk bez darba ir palīgstrādnieki — 9702 cilvēkiem šajā profesijā nav darba, un pārdevēji — 8773 bezdarbnieki. Bez darba ir 4469 inženieri, 3891 ekonomisti, 3113 skolotāji, 1716 vadītāji, 1352 juristi un 1055 dažādu jomu speciālisti.

Sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.
Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.
Izdevējs — SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».
Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.
Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv
Tālr. 65307056, mob. tel. 29410288 (redaktorei),
65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),
65307058, 65307059 (zūmālietiem). Fakss 65307057.
Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.
Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.
Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(otrdien, piektdien).

*Daudz vieglāk atrast kļūdu nekā patiesību.
Kļūdas parasti atrodas virspusē un ir uzreiz saskatāmas,
bet patiesība apslēpta dziļi — ne katrs spējīgs to atrast.*

J.V.Čete

Naktī uz pirmdienu ugunsgrēks izpostīja Balto māju Līvānos

● No ārpuses Baltā māja neizskatās cietusi, taču iekšējās paveras postāža. Desmit stundas pēc ierašanās notikuma vietā Stacijas ielā turpināja strādāt ugunsdzēsēji.

Ugunsgrēkā, kas naktī uz pirmdienu izcēlās Līvānos, izdegušas divas otrā stāva telpas un bēniņi kopumā 50 kvadrātmetru platībā Līvānu biedrībā «Baltā māja» Stacijas ielā 4.

Kā «Novadnieku» informē Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) Latgales reģiona brigādes Preiļu daļas komandieris Dzintars Cvīlikovskis, tālruņa zvans ar lūgumu pēc palīdzības tika saņemts 15. februārī pulksten 01.25. Ugunsnelaimes vietā ieradās

divas Līvānu iecirkņa ugunsdzēsēju komandas, kā arī viena autocisterna no Jēkabpils. Dz.Cvīlikovskis skaidro, ka izdegušas divas telpas ēkas otrajā stāvā, kā arī bēniņi aptuveni 50 kvadrātmetru platībā. Kā iespējams ugunsgrēka izcelšanās iemesls tiek minēts dūmvada bojājums. Ap pulksten 11.30 ugunsgrēka vietā vēl darbojās VUGD darbinieki, jo nebija likvidēta atkārtota aizdegšanās iespēja.

Dzēsšanas darbiem izmantotais ūdens sabojājis arī pārējās iekšējās telpas mēbeles, datortehnika un dokumentācija.

Līvānu novada dome piešķirusi komunālā dienesta transportu mantu pārvešanai no Baltās mājas uz dzīvokli Zaļajā ielā, kur darbojas bērnu rotaļu centrs «Ķipars», informē Līvānu novada domes sabiedrisko attiecību speciālists Ginta Kraukle. Pašvaldība jau risina jautājumu par citu piemērotu telpu atrašanu, iespējams, ka uz laiku biedrība varētu darboties inovāciju centrā. Tāpat novada dome sola neatteikt plašākas telpas pulciņiem, kuri varētu darboties novada kultūras centrā.

L.Kirillova

Masļenicās, Meteņa un Aizgavēņa laiks

Sākums 1. lappusē.

Kā tam pienākas būt, bija izveidots Masļenicās galvenais tēls, ko ar skaļiem saucieniem visi pēc tam pavādīja uz sārta vietu.

Preiļu 2. vidusskolas direktors Oļegs Hļebņikovs «Novadniekam» pastāstīja, ka svētku galvenā organizatore ir Rimma Gavrilova, direktora vietniece audzināšanas darbā, viņai palīdzēja skolotāja Larisa Arestova un Marija Onufrijeva, slāvu biedrība «Raduga». Muzikālā uzstāšanās sagatavota ar Oļgas Siliņas atbalstu. Skatītājus iepriecināja ansamblis «Rjabinuška». Masļenicās tēls tapis darbmācības skolotāja vadībā. Iesaistīta arī pārējā skolēnu un pedagogu saime.

Šogad katoļu, luterāņu un pareizticīgo Lieldienas noteiktas vienā datumā, līdz ar to arī pirmgavēņa izdarību laiks sakrīt. Latvijā plaši tiek svinēts Metenis — septītās nedēļas otrdienā pirms Lieldienām. Katoļiem šī diena — otrdiena (šogad — 16. februāris) pirms Pelnu dienas, ar ko

● Masļenicās svinēšana, ko organizēja Preiļu 2. vidusskola, pulcēja daudz bērnu un pieaugušo. Foto: L.Rancāne

sākas gavēnis, pazīstama ar vārdu Aizgavēnis. Meteņos, Aizgavēni vajag no sirds liksmot, bagātīgi ēst, tālu braukt ciemos, vizināties no kalna (lai augtu gari līni). Šajā dienā vēl pēdējo reizi bija atļauts

ģērbties maskās. Pēc tam sākas ilga un nopietna gavēšana septiņu nedēļu garumā, kuru noslēgumā — precīgie Kristus Augšāmcelšanās svētki.

L.Rancāne

Preiļu 82. dzimšanas dienu atzīmēja ar izstādēm un pašdarbnieku koncertu

Pagājušā nedēļa Preiļos tika aizvadīta pilsētas 82. dzimšanas dienas zīmē. 11. februāris — diena, kad 1928. gadā Preiļiem oficiāli tika piešķirts pilsētas statuss, aizritēja bez pompozitātes, bet ar vairākiem ar tālejošākiem mērķiem iecerētiem pasākumiem.

Viesus — pašmāju sabiedrisko organizāciju, iestāžu darbiniekus un ciemiņus no citiem Latgales novadiem un Rīgas — uzņēma viesu mājās «Pie Pliča» īpašnieks, profesionāls fotogrāfs Igors Pličs, kurš kopā ar Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja darbiniekiem apmeklētājiem sarūpējis unikālu fotogrāfiju izstādi. Darbu autors ir fotomākslinieks, Triju zvaigžņu ordeņa kavalieris, Starptautiskās Fotomākslas federācijas (EFIAP) ekselence Jānis Gleizds. Viesu mājā izstādīti vairāki desmiti unikāli fotomākslinieka Jāņa Gleizda oriģināldarbu. Savulaik tie redzēti dažādos izdevumos, grāmatās, albumos un izstādēs Amerikas Savienotajās Valstīs, Austrālijā, Turcijā, Zviedrijā, Grieķijā, Francijā, Rumānijā, Beļģijā, Ungārijā un citur, bet šoreiz un vienkopus — Preiļos. To, ka Jānis Gleizds ir viens no lieliskākajiem Latvijas un arī pasaules fotomāksliniekiem, apliecina daži fakti. Viņā darbi ir piedalījušies un vērtēti vairāk nekā 800 izstādēs, saņemot kā atzīni 170 medaļas, 600 diplomus, 18 kausus un 28 *Grand Prix* apbalvojumus. Dīvēl mākslinieka klātbūtnē izstādē atklāšanā Preiļos nebija iespējama viņa sliktā veselības stāvokļa dēļ, taču izskanēja dzīvesbiedres Anneles Gleizdes telefoniski sūtītie sirsnīgie sveiceni un laba vēlējumi gan izstādes veidotājiem, gan apmeklētājiem, gan visiem Preiļu puses cilvēkiem pilsētas svētkos.

Pasākuma laikā viesu mājās

saimnieks Igors Pličs uz sarunu aicināja sapulcējušos draugus un kolēģus, lai apspriestu iespējas jau tuvākajā laikā nodibināt Latgales Fotogrāfu biedrību. «Ir pēdējais laiks apvienoties nevalstiskā sabiedriskā organizācijā, izstrādāt statūtus, ievēlēt valdi un izvirzīt konkrētus mērķus,» mudināja izstādes veidotājs, aicinot aktīvi līdzdarboties visus, kas gatavi ziedoties kopīgai idejai, atdot tai lielu daļu brīvā laika un līdzekļu, skaidri zinot, ka materiāla atalgojuma nebūs. Iniciatīvas grupā tika panākta vienošanās, ka Latgales Fotogrāfu biedrības oficiālā dibināšana varētu notikt jau šī gada pavasarī tradicionālo Mākslas dienu pasākumu laikā. Domu atbalstīja arī uz izstādes atklāšanu sapulcējušies fotogrāfi un fotomākslinieki, tajā skaitā žurnāliste un fotogrāfe kopš 14 gadu vecuma Daiga Kalniņa, kinorežisors, fotogrāfs un vairāku grāmatu autors Alberts Zarāns, kā arī vairāki citi fotogrāfi.

Pilsētas dzimšanas dienas vakarā pilsētas iedzīvotājus uzņēma Preiļu kultūras nams, kur skatītāji tika aicināti uz koncertu «Dziesma manai pilsētai». Koncertā piedalījās novada dziedošie kolektīvi — vīru vokālais ansamblis, senioru vokālais ansamblis «Virši», sieviešu vokālais ansamblis «Rjabinuška», folkloras ansamblis «Leiči», Neatkarīgais vokālais sieviešu ansamblis un Preiļu novada kultūras centra un Preiļu mūzikas un mākslas skolas pūtēju orķestris.

Preiļu iedzīvotājus svētku dienā uzrunāja novada domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs, notika arī materiālu prezentācija par Preiļu pilsētas attīstību.

● Preiļu galvenajā bibliotēkā skatāma pilsētas 82. dzimšanas dienai veltītā svečturu izstāde «Gaismas ceļš». Foto: A. Šņepsts

● Viesu mājās «Pie Pliča» īpašnieks un fotogrāfs Igors Pličs ir pārliecināts, ka fotomākslinieka Jāņa Gleizda devums ir unikāls ne tikai Latvijas, bet visas pasaules mērogā. Izstādē skatāmi vairāki desmiti oriģināldarbu — klusās dabas, portreti, dabas ainavas.

Preiļu novada seniori lustējās pasākumā Saunas pagastā

6. februārī Preiļu novada seniorus no Aizkalnes, Preiļiem, Pelēciem un Saunas uz kopēju pēcpusdienu «Dzīvīte, dzīvīte» aicināja Saunas pagasts. Pat spalgais sals nebija šķērslis tam, lai visi ar kādu kārumu groziņā sanāktu kopā draugu lokā, stāsta Saunas tautas nama vadītāja Irēna Kuzņecova.

Seniorus ar uzmundrinošiem vārdiem sveica Saunas pagasta pensionāru vadītāja Monika Kivleniece. Pasākumā piedalījās un sirsnīgus novēlējumus teica Saunas pagasta pārvaldes vadītājs Raimonds Rubins un Preiļu novada domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs.

Saunas tautas nama pašdarbnieki bija sagatavojuši jautru izklaides programmu. Dziedāja folkloras kopa «Naktīneica», dejoja līnijdeju kolektīvs «Jautrās meitenes», bet Saunas pagasta pensionāri bija iestudējuši divus skečus, kuri izraisīja lielu jautrību skatītāju vidū. Saeimas deputāta lomā bija iejuties arī talantīgs Saunas pagasta jauniešs, Preiļu Valsts ģimnāzijas

audzēknis Aivis Muktupāvels. Ar jautrām dejām un zīlēšanu klātesošos priecēja «Čigāni».

Pasākuma laikā tika sumināts senioru «zelta pāris» — Anna un Antons Bogotie, kuri nesen nosvinējuši Zelta kāzu jubileju.

Ne tikai pasākuma organizatori, bet arī tā dalībnieki ir pateicīgi muzikantam Dainim Sōmam no Špoģiem par uzmundrinošu deju mūziku un lustīgām dziesmām, kas ieliksmoja senioru sirdis, vairoja pozitīvas emocijas un deva enerģiju turpmākajam darba cēlienam.

Var tikai priecāties par tiem ļaudim, kuri vienmēr ir aktīvi dalībnieki visos pasākumos, par tiem, kuri allaž ir gatavi dziedāt, dejojot, spēlēt teātri. Miļš paldies Saunas tautas nama pašdarbniekiem par cieņas apliecinājumu vecākajai paaudzei, — uzsver I. Kuzņecova.

● Svētku nekad nevar būt par daudz. Jo vairāk būs kopā, svinēsīm svētkus, jo vieglāk būs pašiem. Pašiem vien jāved sevi saulītē, jo neviens cits to nedarīs, pārliecināti Preiļu novada seniori.

Lappusi sagatavoja L. Kirillova

Izskanējais XI Starptautiskais masku tradīciju festivāls

13. un 14. februāri Salacgrīvā notika viens no interesantākajiem un krāšņākajiem ziemas beigu un pavasara sākuma pasākumiem Latvijā – XI Starptautiskais masku tradīciju festivāls. Tajā ar sava novada domes atbalstu piedalījās arī folkloras kopa «Ceiruleits» no Līvāniem. Pēc atgriešanās no festivāla kops vadītāja, Līvānu 1. vidusskolas skolotāja, Dienvidlatgales folkloras kops koordinatore Anna Kārkle savos iespaidos dalījās ar «Novadnieku».

Viss mainās un pārmainās, taču ir vērtības, kas paliek nemainīgas. Un tāds ir arī maskotākais februāra notikums – Starptautiskais masku tradīciju festivāls, kas šoreiz kopā mūs pulcēja jau vienpadsmito reizi. Pateicoties festivālam, tiek pievērsta lielāka uzmanība maskošānās tradīciju izpētei un apguvei, tās tiek popularizētas plašākā sabiedrībā, stāstīja Anna Kārkle.

Katru gadu masku festivāls notiek citā novadā, un līdz šim tā dalībnieki jau ir viesojušies Daugavpilī, Maņonā, Bauskā, Liepājā, Rīgā un Dagdā. Šogad festivālā piedalījās 18 masku grupas no Latvijas: budēļi, čigāni, kazu čigāni, kaitys, ķekatas, danča bērni, veciši, vaspalova no Ventspils, Vecsaules, Rīgas, Valkas, Vidrižiem, Lēdurgas, Kurmenes, Viļakas, Dagdas, Andrupenes, Izvaltas, Ezerniekiem un Salacgrīvas. Ciemos bija ieradušies iespaidīga un krāšņa masku grupa «Dziady noworoczne» no Živecaš reģiona Polijā.

Sajās divās dienās notika daudz un dažādu izdarību – masku gājieni lauku sētās, masku gatavošanas meistardarbnīca Salacgrīvas Mākslas skolā, masku grupu saiets Salacgrīvas kultūras namā, individuālo masku skate, danču vakars, seminārs, lielais masku gājieni un noslēguma rituāls. Festivāla ietvaros masku grupa izrādīja savas tradīcijas gan ārā, gan iekštelpas situācijās.

Maskotie tēli atnes svētību, izdzen ļaunumu un nodibina kārtību ikvienā vietā, kur tie mēdz uzturēties – istabā ar kuplo mājas ļaužu saimi, sētā, laidarā, zirgu stallī, miežu laukā vai kāpostu dārzā, – sacīja Anna Kārkle. Tāpēc festivāls sākās ar masku gājieniem lauku sētās – Ainažos, Svētcima Silmaļos, Salacgrīvas Vecsalacā.

● Līvānu folkloras kopa «Ceiruleits» maskās starptautiskajā masku tradīciju festivālā Salacgrīvā.

Nozīmīga festivāla sastāvdaļa bija masku grupu saiets, uz kuru vakarpusē visi pulcējās Salacgrīvas kultūras namā. Tajā notika improvizētas masku izrādes. Masku saietā varēja redzēt maskas darbībā iekšējā – istabā. Maskas bija tik dažādas, tika izspēlēti dažādi notikumi. Īpaši liels prieks par Latgales grupām, kuras festivālā bija plaši pārstāvētas un rādīja interesantas masku izrādes. «Ceiruleits» bija tērpies Ziemassvētku čigānu maskās. Čigānu barā bija čigānu vadoņi – pulkvedis, vilks un kaza, čigānu pāris, zirgs, nāve, lācis un lāča diditājs, velns, žids, dzērve, ubagi, mācītājs un mironis, fotogrāfs un citi tēli.

Vakara gaitā Upmalā pie bākas notika īpaši atraktīva un aizraujoša individuālo masku izrādīšanās, kur tradicionālās maskas rādīja savu darboties spēju mūsdienu elektroniskās mūzikas pavadijuma. Tā izvērtās kā īsts masku šovs. Individuālo masku skates laikā varēja novērtēt, cik liels darbs ir jāiegulda masku darināšanā, lai izskatītos iespaidīgi un pārsteidzoši. Trīs labākās maskas saņēma Uzslavas rakstus. Pārākais par visiem bija «Budēlis» no Rīgas, otrajā vietā – masku grupa no Polijas, bet trešajā – līvāniešu sagatavotās maskas: «Velnis» un «Mācītājs». Konkurence tiešām bija liela.

Pasākums noslēdzās ar danču vakaru, kurā lielākoties spēlēja folkloras kops

«Ceiruleits» muzikanti un masku vērotāja Anda Beitāne. Spēlēja arī vietējie muzikanti, «Grodi» no Rīgas un poļi.

Svētdienas rīts sākās ar semināru un masku tradīcijām Salacgrīvas spīķerī. Seminārā par masku tradīcijām piedalījās viesis no Itālijas, antropologs, profesors Čezare Popi, kurš stāstīja un rādīja filmu par maskošānās tradīcijām Alpu reģionā. Par savu pētniecisko darbu maskošānās tradīciju izpētē informēja pētnieks no Lietuvas Arūnas Vaicekauskas.

Pēc semināra sākās lielais masku gājieni, kurā visus dalībniekus varēja redzēt vienkopus. Lielais masku gājieni vijās no spīķera uz Salacgrīvas pilskalnu. Salacgrīvas pilskalnā notika festivāla noslēguma rituāls un Metenādas svinēšana.

Šī pasākuma nozīme nav saistāma tikai ar jautrību, azartisku un interesantu brīvā laika pavadīšanu, uzsver Anna Kārkle. Masku tradīcijas ir ļoti svarīga mūsu pasaules uzskata sastāvdaļa. Tāpēc tas ir arī nozīmīgs un nopietns rituāls visas mūsu tautas dzīvības un radošo spēku saglabāšanai un atjaunošanai.

Festivālu ar Valsts Kultūrkapitāla fonda atbalstu organizēja Latvijas Folkloras biedrība un Salacgrīvas novada pašvaldība.

Nav skaidrības par polderu nākotni

Aizvadītajā nedēļā Līvānu novada domes priekšsēdētājs Andris Vaivods piedalījās Latvijas Pašvaldību savienības un Zemkopības ministrijas sarunās par turpmāko meliorācijas sistēmu uzturēšanu jeb, tā saucamo, polderu teritoriju nākotni.

Kā informēja Līvānu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Ginta Kraukle, uz sarunām bija aicināti to pašvaldību vadītāji, kuru teritorijās atrodas meliorācijas sistēmas jeb polderi. Sarunās piedalījās arī Zemkopības ministrijas Meža departamenta direktors Arvids Ozols un citi speciālisti.

Pašlaik polderi atrodas 14 pašvaldībās (sūkņu stacijas un inženierbūves ir valsts īpašums), to uzturēšana kopumā izmaksā 0,5 miljonus latu gadā, taču valsts 2010. gadā piešķirusi tikai 25% no nepieciešamā finansējuma. Pārējo polderu uzturēšanai vajadzīgo naudu valsts grib atrast zemes īpašnieku kabatās un vietējo pašvaldību budžetos. Katram īpašniekam, kura zeme atrodas poldera teritorijā, par poldera uzturēšanu būtu jāmaksā 30 latu par hektāru, savukārt pašvaldības būtu spiestas novirzīt nekustamā īpašuma nodokli poldera uzturēšanai. Ar šādu plānu nav mierā daudzu pašvaldību vadītāji, pret to iestājas arī Līvānu novada domes priekšsēdētājs Andris Vaivods.

Līvānu novadā atrodas Ošas polderis 2000 hektāru platībā, no tiem 1200 hektāri ir lauksaimniecībā izmantojamā zeme, 60 hektāri – valsts mežu teritorijas. Uzveļot polderu uzturēšanu pašvaldībām un zemes īpašniekiem, pastāv bažas, ka šīs meliorācijas sistēmas netiks pienācīgi apsaimniekotas (izdevumi par elektroenerģiju, iekārtu uzturēšanas izdevumi, uzraugošo speciālistu algošana) un vienkārši aizies bojā. Savukārt tas var izraisīt gan apkārtējo teritoriju pārpurvošanu, gan nekontrolētu applūšanu, ceļu tilka bojājumus un plūdu draudus vietās, kur polderi kalpo kā pretplūdu būves (piemēram, Ludzā u.c.).

Līvānu domes vadītājs A. Vaivods apšaubā, vai lauksaimnieki spēs samaksāt 30 latus par hektāru, kas ir līdzvērtīgi pustonnai graudu realizācijas izmaksu? «*Platības applūdis, ja ūdens līmenis vairs netiks regulēts. Tikš iznīcināta pamatīga meliorācijas sistēma, un neviens šodien nevar pateikt, kādu ietekmi uz vidi un cilvēku īpašumiem atstās šie neapsaimniekotie polderi.*» bažas puda Līvānu novada vadītājs. Viņš arī uzsvēra, ka jāņem vērā poldera atrašanās vieta. Pierīgas polderu teritorijas pārsvarā ir apbūvētas, to īpašnieki ir maksāspējīgi, savukārt Latgalē tās lielākoties ir lauksaimniecībā izmantojamās teritorijas, no kurām nav iespējams gūt peļņu, līdz ar to īpašnieki nevarēs maksāt par polderu uzturēšanu.

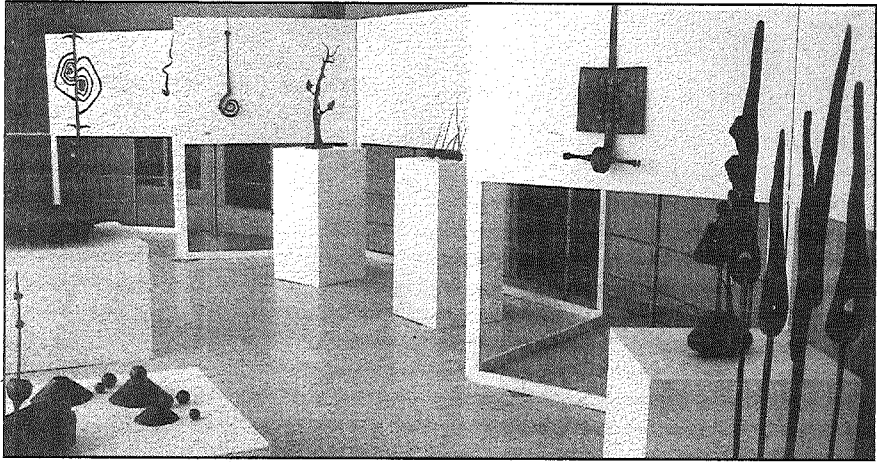
Andris Vaivods arī pastāstīja, ka pašvaldību vadītāji ir vienojušies aicināt Zemkopības ministrijas speciālistus, zemes īpašniekus un pašvaldības uz sarunām, lai meklētu labāku risinājumu par šobrīd piedāvāto. «Valstij ir jāsedz polderu uzturēšanas izmaksas, jo šiem objektiem ir nacionālas nozīmes statuss. Nepieciešams veikt arī detalizētu izpēti, kādu ietekmi uz vidi var atstāt katra konkrētā poldera darbības apturēšana,» sacīja Andris Vaivods.

Visi interesenti uz sarunu aicināti
26. februārī pulksten 11.00
Līvānu novada domē.

UZZINĀI

Polderis – nosusināta platība, kas ar aizsargdambi norobežota no uzplūstošiem ūdeņiem, un no kuras ūdens noteci novada ar sūkņēšanu.

Kalēju studijas darbu izstāde «Daba metālā»

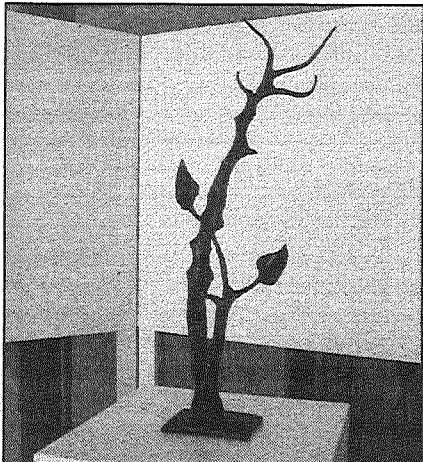
● Izstādes kopskats.

Līvānos, Latgales mākslas un amatniecības centra (LMAC) izstāžu zālē skatāma Edgara Vronskā kalēju studijas darbu izstāde «Daba metālā».

Kā informēja Inita Šķelta, LMAC kultūras tūrisma organizatore, Edgars Vronskis, pēc profesijas atslēdznieks, kalēja amata prasmi apguvis Rīgā pie sava skolotāja Viļņa Vanceviča un iegu-

vis meistara diplomu, kas tagad Edgaram ļauj apmācīt citus kalēja amata interesentus. Rezultātā izveidota kalēju studija Daugavpilī, kur neaizvietojama ideju un skiču autore ir Edgara dzīvesbiedre, Daugavpils Saules skolas absolvente Oksana Vronskā.

Izstādē ir apskatāmi četru autoru: Edgara Vronskā, Oksanas Vronskas,

● Metālkalums «Rudens».

Pāvela Teļicina un Aleksandra Šubina metālkalumi. Tie savus skatītājus pārsteidz ar metālam raksturīgo pamatīgu un plastisku vienlaikumu, kur smalkas un izliektas līnijas attēlo motīvus no dabas. Un katrā darbā ir sajūtama īpaša aura, jo, kā atzīst Edgars Vronskis, jebkurā kalēja darinātajā darbā dzīvo kalēja dvēsele.

Uz Aglonas novadu atceļoja trīs medaļas no Pasaules veterānu ziemas sporta spēlēm

No 24. līdz 30. janvārim Slovēnijas pilsētā Bledā norisinājās pirmās Pasaules veterānu ziemas sporta spēles «World Winter Masters Games 2010». Ar trim medaļām, ko var uzskatīt par lielisku panākumu, no sporta spēlēm atgriezās arī aglonieši.

Veterānu ziemas sporta spēles pulcēja aptuveni 3000 dalībnieku no 32 pasaules valstīm. Bija pārstāvēti dažādi sporta veidi — hokejs, distanču slēpošana, biatlons, kalnu slēpošana, trampīnlēkšana un telpu futbols. Latviju pārstāvēja hokeja komanda, viens distanču slēpotājs, 11 biatlonisti un četri trampīnlēcēji.

Latvijas sportistu skaitā Slovēnijā startēja arī divi pieredzējuši biatlonisti no Aglonas novada — tagadējais Preiļu Valsts ģimnāzijas sporta skolotājs Feoktists Pušņakovs un pazīstamais sportists Andris Tuls.

Individuālajās sacensībās 10 kilometru biatlona distancē ar četrām šaušām vecuma grupā no 55 līdz 59 gadiem Feoktistam Pušņakovam pietrūka tikai stonās sekundes, lai viņš varētu kāpt uz labāko goda pjedestāla. Kā saka biatlonistu aprindās, pietrūka viena precīza šāviena. Arī Andrim Tulam individuālajā distancē īpaši neveicās.

Sešu kilometru sprintā ar divām šaušām veiksmīgākais bija A.Tuls, katrā

● Reti kurš novads var lepoties ar sporta veterāniem, kuri pārved mājās medaļas no pasaules mēroga sacensībām. Uz Aglonu nesēn atceļoja bronza un sudraba medaļas no Pasaules veterānu ziemas sporta spēlēm. Par to parūpējās Andris Tuls (no labās), Feoktists Pušņakovs un Andis Pušņakovs.

šautuvē kļūdījās divas reizes un rezultātā ieguva bronzas medaļu. F.Pušņakovam veicās mazāk, arī solis nebija tik ātrs, lai pretendētu uz medaļām.

Lielāko intrigu sagādāja pēdējā disciplīna — stafete, kurā jāpiedalās trim sportistiem, katram jāveic piecus kilometrus gara distance ar divām šaušām. Agloniešiem stafetē talkā nāca no-

vada sportistiem pazīstamais jelgavnieks Viktors Valainis. Kopā viņiem izdevās izcīnīt sudraba medaļas.

Bijušajam Aglonas iedzīvotājam Andim Pušņakovam Slovēnijā izdevās izcīnīt pilnu medaļu komplektu. Kopumā Latvijas biatlonisti mājās atveda 16 individuālās un četras stafetes medaļas.

L.Kirillova

VĀRKAVAS NOVADA DOMĒ

Noteikti ūdensapgādes un kanalizācijas tarifi

Deputāti pieņēma lēmumu noteikt maksu par patērēto ūdeni — 70 santīmi par vienu kubikmetru. Mājokļos, kuros nav uzstādīti ūdens skaitītāji, maksa būs 2,80 latu no viena cilvēka. Par vienu liellopa vienību vietās, kur nav ūdens skaitītāja, jāmaksā 1,40 latu mēnesī. Ja ūdens patērētājs uzstādīs skaitītāju, tad maksa būs atbilstoša faktiski izlietotajam ūdens daudzumam. Tāpat nolemts pašvaldībai slēgt līgumus ar ūdens patērētājiem. Lēmums stāsies spēkā 1. martā.

Apstiprināts budžets

Novada domes sēdē apstiprināts Vārkavas novada domes budžets 2010. gadam. Ieņēmumi paredzēti 880 530 latu apmērā. Apstiprināts novada domes budžeta līdzekļu atlikums uz 2010. gada 1. janvāri 423 103 latu apmērā. Tāpat apstiprināti šim gadam paredzētie izdevumi 1 266 146 latu apmērā pa-

matbudžetā. Deputāti vienojušies arī balsojumā par budžeta sadalījumu pa programmām šim gadam.

Citi lēmumi

Domes sēdē pieņemti arī citi lēmumi. Nolemts slēgt sadarbības līgumu ar Preiļu novada izglītības pārvaldi par sadarbību līdz 2010. gada 1. septembrim.

Pieņemts lēmums deleģēt Vārkavas novada domes atbilstības un plānošanas nodaļas plānotāju Jāni Zarānu kā pašvaldības pārstāvi darbam Nodarbinātības Valsts aģentūras Preiļu filiāles konsultatīvās padomes locekļa statusā.

Deputāti pieņēma lēmumu atļaut SIA «Reneta» veikt kritušo dzīvnieku un to izcelmes blakusproduktu transportēšanu laikā, kad uz Vārkavas novada pašvaldības autoceļiem ir noteikts paaugstināts kravu pārvadājumu aizliegums pavasaros un rudenos.

Apstiprināti arī Vārkavas novada Vārkavas pagasta autoceļu numuri.

balstus, būs iespēja apmeklēt Andreja Eglīša atdusas vietu Ļaudonas kapos, lai apskatītu tēlnieka Induļa Rankas veidoto «Ceļu pie Andreja» un skulptūru «Jauneklis», kā arī aizdedzinātu sveces un noliktu ziedus.

Somēnes uz Stokholmu aizceļoja vecāku pateicības vēstule un Rimicānu pirmsskolas izglītības iestādes bērnu zīmējumi — pateicība fondam.

Par savākto makulatūru saņēma papīru

Iepriekšējā mācību gadā Rimicānu pamatskola, kas 2009. gada vasarā tika slēgta, piedalījās Latvijas Dabas fonda rīkotajā makulatūras vākšanas konkursā. Kā informē Vārkavas novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Maija Praņevska, šīs akcijas rīkošanu uzņēmās skolotāja Vija Jakimova, iesaistot makulatūras vākšanā gan skolēnus, gan vietējo sabiedrību. Tika savākti 1800 kilogrami. Nodotot savākto makulatūru, varēja saņemt Ligatnes papīrfabrikā pārstrādāto papīru. Somēnes šis papīrs arī tika saņemts. 18 kilogrami papīra nodoti Rimicānu pirmsskolas izglītības iestādes bērniem. Savukārt bērni un viņu audzinātāji saka lielu paldies visiem, kas palīdzēja makulatūras vākšanā: Astrīdai Spuriņai, Helēnai Lazdānei, Genovefai Grigalei, Vija Jakimovai, Zinaīdai Krēšļiņai, Andra Neiceniņa ģimenei, skolēniem Austrim Vanagam, Aigai Spiridonovai, Danai Lazdānei un pārējiem.

Sagatavoja L.Rancāne

Zināmi 2010./2011. mācību gada un mācību semestru sākuma un beigu laiki

Vispārējās izglītības iestāžu skolēniem 2010./2011. mācību gads sāksies 2010. gada 1. septembrī. 1.-8. klašu un 10.-11. klašu skolēniem mācību gads beigsies 2011. gada 31. maijā, 9. klašu skolēniem mācības beigsies 2011. gada 20. maijā, bet mācību gads noslēgsies 10. jūnijā, savukārt 12. klasēm mācības beigsies 2011. gada 20. maijā, bet mācību gads — 17. jūnijā.

Pirmais semestris skolās ilgs no 2010. gada 1. septembra līdz 2010. gada 23. decembrim; otrais semestris — no 2011. gada 6. janvāra līdz 31. maijam (izņemot 9. un 12. klases skolēnus, kuriem otrais semestris noslēgsies attiecīgi 10. un 17. jūnijā).

Rudens brīvdienas noteiktas no 2010. gada 25. līdz 29. oktobrim; ziemas brīvdienas — no 2010. gada 27. decembra līdz 2011. gada 5. janvārim; pavasara brīvdienas — no 2011. gada 21. marta līdz 25. martam; vasaras brīvdienas — no 1. jūnija līdz 31. augustam (izņemot 9. un 12. klašu skolēnus, kuriem brīvdienas eksāmenu dēļ sāksies vēlāk).

Tāpat kā līdz šim izglītības iestāde patstāvīgi pieņems lēmumu par vienu nedēļu ilgām papildu brīvdienām 1. klases skolēniem otrajā semestrī. Otrajā semestrī izglītības iestādēs paredzēta projektu nedēļa, kuras norises laiku katra skola noteiks pati.

Ja mācību gada laikā iestāties ārkārtējas situācijas, kuras iepriekš nevar paredzēt, un kuru rezultātā ilgstoši (vismaz vienu nedēļu) nebūs iespējams nodrošināt mācību procesu atbilstoši normatīvo aktu prasībām, izglītības iestādes dibinātājs, izvērtējot konkrētos ārkārtējas situācijas apstākļus, būs tiesīgs pieņemt lēmumu par mācību gada pagarinājumu 1.-8. klasēm un 10.-11. klasēm.

Tāpat noteikumu projekts paredz, ka pašvaldība pēc izglītības iestādes direktora ierosinājuma var patstāvīgi pieņemt lēmumu par ziemas brīvdienas pagarināšanu par vienu vai divām dienām, norādot datumus šo dienu atstrādāšanai 2010./2011. mācību gadā.

Saeimas apakškomisija aicina izstrādāt vienotu plānu mobinga novēršanai skolās

Saeimas Bērnu tiesību aizsardzības apakškomisijas deputāti aicināja atbildīgās amatpersonas izstrādāt risinājumus, kas palīdzētu veidot emocionāli drošu skolas vidi, ziņo Saeimas Preses dienests.

Apakškomisijas deputāti secināja, ka valstī nav vienota plāna pret bērniem vērstās vardarbības jeb mobinga novēršanai mācību iestādēs, un aicināja atbildīgās ministrijas iesniegt apakškomisijai priekšlikumus grozījumiem normatīvajos aktos.

«Skandināvijas valstīs, kā arī daudzās citās Eiropas Savienības dalībvalstīs prasība izglītības iestādēm izstrādāt mobinga novēršanas plānu ir iestrādāta likumos. Diemžēl jāsecina, ka mūsu skolas šo problēmu risina pēc saviem ieskatiem. Dažas izglītības iestādes šādus plānus ir izstrādājušas un ieviesušas, savukārt citas uzskata, ka tajās vardarbības problēmas nav aktuālas,» norāda apakškomisijas priekšsēdētājs Jānis Dukšinskis.

«Šāds dokuments ļautu skolām rīkoties operatīvi, lai iesaistot bērnus, viņu vecākus, skolotājus un skolas atbalsta personālu, novērstu vardarbību,» uzsver apakškomisijas priekšsēdētājs.

Deputāti sēdē puda cerību, ka līdz ar mērķdotācijas palielināšanu pedagogu algām pašvaldības radīs iespēju palielināt atbalsta personāla skaitu skolās, kas pēc pašvaldību īstenotajām reformām tika ievērojami samazināts.

Vienlaikus deputāti atzinīgi novērtēja Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas (VBTAI) kā arī centra «Dardedze» īstenotos pasākumus vardarbības mazināšanai. Šajā gadā VBTAI īstenos «Draudzīgas skolas» projektu, lai sekmētu emocionāli drošu vidi skolās. Projektā plāno iesaistīties 120 mācību iestādes.

Tiesībsarga biroja veiktais pētījums liecina, ka ar vardarbību skolās ir saskārušies 78 procenti aptaujāto skolēnu. 42 procenti skolēnu ir atzinuši, ka no vienaudžu vardarbības cietuši paši, savukārt tikai pieci procenti skolēnu norādījuši, ka viņu skolās nekas tāds nenoliek. 41 procenti aptaujāto skolēnu norādīja, ka ne vienmēr saņemusi palīdzību tad, kad to ir lūguši, bet 24 procenti palīdzību nav saņēmuši vispār.

Atklāts ģimeņu centrs Siļukalnā

Bijušās Siļukalna bibliotēkas telpas, kas vēl pirms pusotra gada atradās vienā ēkā ar kultūras namu, pārvērtušās līdz nepazīšanai. Tagad te iekārtota ērta un omulīga tikšanās vieta — ģimeņu centrs Siļukalnā. Divās telpās valda mājīga un sievišķīga gaume. Ģimeņu centra atvēršana ir sabiedriskās organizācijas «Siļukalna Gundegas» aktivitāšu rezultāts.

Organizācijas, kura pērn nosvinēja desmito gadadienu, pašos pirmssākumos «gundegas» darbojās kultūras nama telpās, stāstīja «Siļukalna Gundegu» valdes priekšsēdētāja, vietējā kultūras nama vadītāja Anita Upeniece. Aizvien biežāk aktivitātēs sāka piedalīties ne tikai dāmas, bet arī bērni, tāpēc radās ideja izveidot centru, kurā varētu darboties ģimenes. Ja cilvēks vēlas kaut ko darīt, viņš meklē iespējas, ja nevēlas — meklē iemeslus, kāpēc to nedarīt. Mēs meklējam iespējas, tagad atzīst Anita, jo ļoti gribējām tikt pie savām telpām.

Tika uzrakstīts projekts Kopienu iniciatīvu fondam programmā «Kopā ar ģimeni». Projektu atbalstīja. Savu līdzfinansējumu 20 procentu apmērā siļukalniešu ideju realizēšanai piešķīra arī Riebiņu novada dome.

Sakarā ar to, ka tika uzbūvēta Siļukalna pagasta administratīvā ēka, uz kuru pārcēlās arī bibliotēka, tās telpas palika tukšas. Tiesa, visai bezcerīgā izskatā. Tās pašvaldība atvēlēja ģimeņu centra ierīkošanai. Ģimenes pie atjaunošanas darbiem ķērās saviem spēkiem, jo arī projekta noteikumos nebija paredzēts finansējums algotam darbspēkam. Tika nomainīta grīda, logi, durvis, apkures sistēma, elektroinstalācija, nosiltinātas sienas. Telpas izskats izmainījās līdz nepazīšanai. Kopīgais darbs pierādīja, ka Siļukalnā ir stipras ģimenes, saka Anita Upeniece, īpaši uzteicot Daideru un Brolišu ģimeņu ieguldījumu remonta veikšanā. Kamēr pieaugušie strādāja arī vēlās vakara stundās, līdz paņemtie mazuļi blakustelpā uz mīkstajiem krēsliem

likās pačūcēt. Visi darbi veikti ar lielu atbildību un mīlestību, tāpēc arī jaunās telpas ir mājīgas un gaišas. Sagādātas arī atbilstošas mēbeles, dators, printeris — kopētājs, fotokamera. Kā gan tur, kur brīvo laiku pavada sievietes, var iztikt bez cepšanas vai šūšanas? Tāpēc ģimeņu centrā ir arī cepeškrāsns, elektriskā šujmašīna. Lai līdzī atnākušajiem bērniem nebūtu jāgarlaikojas, iekārtots bērnu stūrītis ar galdiņu, krēslīņiem, rotaļlietām.

Ģimeņu centrs svinīgos apstākļos tika atklāts decembra pēdējās dienās. Riebiņu novada dome apņēmies segt izdevumus par telpu uzturēšanu un komunālos maksājumus. Līgums par sadarbību noslēgts uz desmit gadiem.

Siļukalna ģimeņiem mājīgajā telpā ir iespēja pulcēties uz radošajām nodarbībām un apmācībām, lai noklausītos lekcijas, apmeklēt izstādes, piedalīties dažādos ģimeņu saietos.

Pagājušajā gadā biedrība uzsāka apmācību ciklu «Veselīgs dzīves veids». Tā ietvaros sagādāta maizes krāsniņa, kurā iespējams uzcept dažāda veida maizi — gan baltmaizi, gan saldskābmaizi, gan arī rudzu maizi. «Gundegas» rosīgi meklē un izmēģina jaunas receptes. Tagad uz šī cikla ietvaros organizētajām nodarbībām tiks aicinātas arī ģimenes. Martā notiks pasākums «Gavēņa ēdieni», kurā ģimenes iepazīstinās ar saviem iecienītākajiem ēdieniem, ko gatavo gavēni, apmainīsies ar receptēm.

Februāra beigās ģimeņu centrā tiks organizētas psiholoģijas lekcijas ģimeņiem, stāstīja Anita Upeniece, ko vadīs priesteris Andris Ševels. Pēc viņa iniciatīvas tiek dibināti draudzības sakari ar Poznaņas ģimeņu centru Polijā, kur vasarā ģimenes varētu doties pieredzes apmaiņā. Divas reizes mēnesī ģimeņu centrā tiks organizētas radošās darbnīcas dažādu tekstiltehniku apgūšanā, šūšanā, apsveikumu gatavošanā. Bet pati pirmā lekcija atjaunotajās telpās bija veltīta finanšu plānošanai.

L.Rancāne

● Siļukalna pagasta jaunatvērto ģimenes centru izrāda dāmu klubiņa «Siļukalna Gundegas» pārstāve Anna Broliša.

● Riebiņu novada Siļukalna pagasta bibliotēkas vadītājai Nataļijai Sondorei prieks par jaunajām telpām, kur ērti darba apstākļi, moderni iekārtojums. To novērtē arī dažādu paaudžu lasītāji, īpaši jaunatne, labprāt uzturoties bibliotēkā pie datoriem, izvēloties grāmatas lasīšanai, bet paši mazākie — spēlējoties rotaļu stūrīti. Jaunajā vietā bibliotēka aizvadījusi jau gadu. Foto: A.Šņepsts

Gādā par kārtību un zivju bagātību ezeros

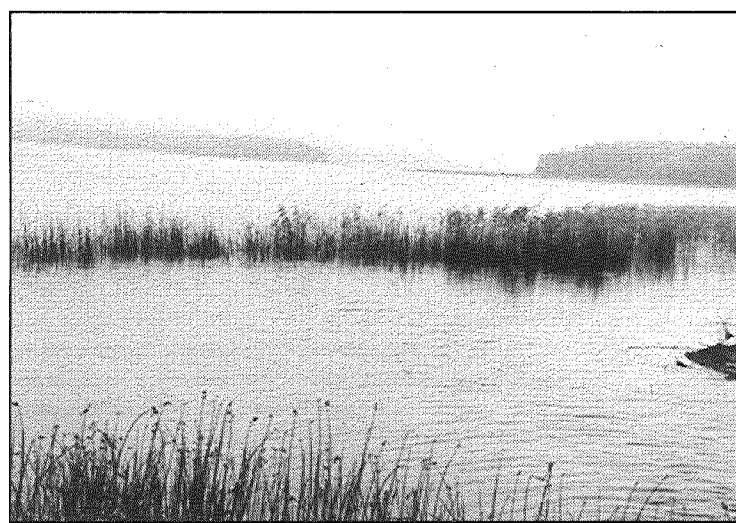
Jau informējām, ka no šī gada 1. marta trijos Riebiņu novada ezeros — Bicānu, Kategrades un Jāšezerā — tiks ieviesta licencētā makšķerēšana. Par jauno kārtību un citām aktivitātēm, kas saistītas ar ezeru apsaimniekošanu un zivju resursu vairošanu, «Novadniekam» pastāstīja pašvaldības vecākais kārtībnieks Raimonds Cimdiņš.

Viņš atzina, ka licencētās makšķerēšanas ieviešana trijos minētajos ezeros ir tikai procesa sākums. Ja gribam, lai ezeri nepaliktu ar katru gadu tukšāki, bet zivju krājumi papildinātos, par ūdeņu apsaimniekošanu jādomā nopietni, teica kārtībnieks. «Līdzekļi, kas iegūti no licenšu realizācijas, 30% apmērā katru ceturksni tiks ieskaitīti valsts pamatbudžetā Zivju fonda dotācijas ieņēmumu veidošanai. Taču 70% iekasētās summas paliks mums, licencētās makšķerēšanas organizētājiem. Šos ieņēmumus izmantosim makšķerēšanas noteikumu un makšķerēšanas nolikuma prasību ieviešanas kontroles grupas finansēšanai, licencētās makšķerēšanas organizēšanai, bet galvenais — zivju resursu papildināšanai. Ar laiku ceram sakrāt pie-

tiekami naudas, lai ezeros varētu ielaist vērtīgāko zivju sugu mazuļus,» saka R.Cimdiņš. Turklāt pašvaldības plānos ir pamazām ieviest licencēto makšķerēšanu visos pašvaldības ezeros.

Riebiņu novads, īpaši Rušonas pagasta teritorija, ir bagāta ar lielākiem un mazākiem ezeriem. Kopumā novadā tie skaitāmi vairākos desmitos. Kontrolējošās funkcijas, organizējot pārbaudes un reidus, veic vecākais kārtībnieks Raimonds Cimdiņš un kārtībnieks Ainārs Kalvāns. Viņi pārlicinājušies, ka pēdējo gadu laikā situācija krietni uzlabojusies. Arvien retāk sastopami makšķernieki, kuri nav iegādājušies makšķernieku kartes. Arī nelikumīga zivju zveja ar tikliem gājusi mazumā. Iepriekš bijuši gadi, kad reidu un pārbaudītu laikā izņemti un pēc tam iznīcināti nelikumīgi izliktie tikli 15 kilometru garumā. Pērn kārtībnieki sarēķinājuši, ka maluzvejnieku nelikumīgo tiklu kopējais garums bijis uz pusi mazāks — septiņi kilometri. Taču tas ir ļoti daudz, secina R.Cimdiņš, tāpēc reidi būs arī turpmāk. Pie tam kārtībniekiem ir pietiekami plaša informācija par saviem potenciālajiem klientiem un ezeriem, kuros parasti notiek nelikumīga zivju zvejošana.

Līdz šim bijusi iespējama arī likumīga jeb tā sauktā rūpnieciskā

● Pašlaik ezerus klāj ledus un sniegs. Tuvojoties pavasarim, var sākties zivju slāpšana. Zemūdens iemītniekiem bīstamākie apstākļi ir aizaugušās tilpēs.

zivju zveja ar tikliem. Tādos gadījumos interesenti ar iesniegumiem griežas novada domē. Taču, kopš ezeros ieviesta licencētā makšķerēšana, rūpnieciskā zveja tajos būs aizliegta.

Kopumā novada ezerus vecākais kārtībnieks vērtē kā zivim pietiekami bagātus. Katrs var lepoties ar kādu īpaši veiksmīgi augošu zivju sugu, piemēram, Rušonas ezerā labi jūtas zandarti, bet Jāšezerā un Bicānu zandarti — zemūdens plēsējas lidakas.

Novada kārtībniekiem karstā-

kais darba laiks ir pavasari zivju nārsta un saudzēšanas laikā, kā arī rudenos, kad maluzvejnieki ir visaktīvākie. Taču arī pašlaik R.Cimdiņš un A.Kalvāns bieži sastopami uz ezeriem, kur uz lomiem cer zemledus makšķernieki. Tiek pārbaudītas ne vien makšķernieku kartes, bet arī tas, vai bļītkotāji nepārsniedz pieļaujamo ūdu skaitu (ja makšķerē, pieļaujams izmantot vienu ūdu, ja nemakšķerē — divas ūdas). Tiesa, atrast isto vainīgo ne vienmēr izdodas. Tāpat tiek sastādīti pro-

tokoli gadījumos, ja nozvejotas mazizmēra zivis.

Vecākais kārtībnieks priecājas, ka nav piepildījusies nesenas prognozes par iespējamo pārkāpēju skaita straujo palielināšanos. Lai gan ekonomiskā situācija novadā ir smaga, liels bezdarba līmenis un cilvēkiem grūti sagādāt iztiku, lielākā daļa novada iedzīvotāju makšķerēšanas noteikumus ievēro. Iespējams, no pārkāpumiem attur soda nauda, kas vairumā gadījumu ir pietiekami liela.

Šoziem ezerus klāj biezs ledus un sniegs. Tuvojoties martam un pavasara atkušņiem, palielinās iespēja, ka ūdenstīpēs var sākt slāpt zivis. Šajā sakarā Raimonds Cimdiņš aicina iedzīvotājus uzmanīgi sekot līdz apstākļiem un celt trauksmi, ka pamanītas pirmās zivju slāpšanas pazīmes. «Nepieciešamo rīcību esmu pārrunājis novada domē, kuras vadība solīja palīdzību, piešķirot palīgus un rīkus, lai ledū varētu izzāgēt aļiņģus,» stāsta vecākais kārtībnieks. Iepriekšējo gadu pieredze liecina, ka zivim dzīves apstākļi pasliktinās vispirms seklākajos ezeros un tur, kur ir bagāta augu valsts. Viena no šādām potenciāli bīstamajām ūdenstīpēm ir Mazās Solkas ezers.

L.Kirillova

Subsīdijas — galvenokārt lauksaimniecības produkcijas ražotājiem

Šogad lauksaimniekiem valdības apstiprinātais nacionālajās subsīdijās pieejamais finansējums noteikts tikai 10 043 729 latu apmērā, informē Zemkopības ministrijas preses un sabiedrisko attiecību nodaļas pārstāve Solveiga Lazovska. Procentuāli lielāko daļu — 41% — no šīs summas novirzīs lopkopības produkciju ražojošo saimniecību attīstībai.

Lopkopībai

Atbalsts lopkopības attīstībai, kas ietver ciltsdarba maksājumus, noteikts 4 130 789 latu apmērā. Šo atbalstu par dzīvnieku ģenētiskās kvalitātes un produktivitātes novērtēšanu, tāpat kā pērn, paredzēts novirzīt caur atzītām dzīvnieku audzētāju organizācijām. Paredzēts, ka lauksaimnieki slēgs līgumu tikai ar atzītām šķirnes dzīvnieku audzētāju organizācijām par sekojošiem nosacījumiem: par ģenētiskās kvalitātes un produktivitātes novērtēšanu slaucamajai govij, ja pēdējās noslēgtās standarta laktācijas izslaukums ir vismaz 5000 kilogrami un uz 2010. gada 1. janvāri pārraudzības ganāmpulkā ir vismaz sešas slaucamas govīs. Atbalsta apmērs — 19 lati par pārraudzībā esošu govī, 69 lati par pārraudzāmo bulļu meitām, vaislas bulļa ģenētiskās vērtības noteikšanai — ap 360 latu par bulli.

Galas liellopu ciltsdarba maksājumi ir šādi: 39 lati par valsts ciltsgrāmata uzņemtas tīršķirnes zīdītājgovs produktivitātes kontroli; 30 lati par tīršķirnes zīdītājgovs un teles ģenētiskās kvalitātes noteikšanu; 12 lati par otrās pakāpes krustojuma zīdītājgovs un teles ģenētiskās kvalitātes noteikšanu; 225 lati par vaislas bulli, novērtētu pēc pēcnācējiem kontrolnobarošānā; 181 lats par vaislas bulļa novērtēšanu pēc pēcnācējiem.

Ciltsdarba maksājumi cūkkopībā: 11 lati par produktivitātes testa veikšanu jaundzīvniekiem (cūciņu, kuilīti); 71 lats par sīvēnāti; 49 lati par cūciņu un kuilīšu produktivitātes uzskaiti pārraudzības ganāmpulkā; 180 lati par šķirnes kuilīšu novērtēšanu pēc pēcnācējiem.

Ciltsdarba maksājumi zirgkopībā: 199 lati par vaislas ērzeļa ģenētiskās kvalitātes noteikšanu; 77 lati par vaislas ērzeļa sagatavošanu sertificēšanai; 79 lati par jaunzirgu sagatavošanu darba spēju pārbaudei; 79 lati par kumeļu sagatavošanu vērtēšanai un novērtēšanai; 44 lati par ērzeļa mātes ģenētiskās kvalitātes novērtēšanu.

Ciltsdarba maksājumi aitkopībā: 19 lati par vaislai ataudzējamo E un I klases jaundzīvnieku; 44 lati par ģenētiskās kvalitātes noteikšanu E klases vaislas aitu mātei; 24 lati par ģenētiskās kvalitātes noteikšanu I klases vaislas aitu mātei; 79 lati par vaislas teļi, novērtētu pēc pēcnācējiem kontrolnobarošānā; 54 lati par ģenētiskās kvalitātes noteikšanu vaislas teļim.

Ciltsdarba maksājumi kazkopībā: 27 lati par ģenētiskās kvalitātes noteikšanu vaislas kazu mātei; 29 lati par ģenētiskās kvalitātes noteikšanu vaislas āzim.

Par dzīvnieku ģenētiskās vērtības noteikšanu netradicionālajās lauksaimniecības nozarēs noteikts šāds atbalsta apmērs: 1,10 lati par trusi; 0,70 lati par ūdēli un šinšilu; 1,50 lati par lapsu un polārlapsu; 1,50 lati par staltbriedi; 10 lati par strausu; 7 lati par bišu ciltsaimi.

Savukārt atbalsts dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu savākšanai, transportēšanai, uzglabāšanai, pārstrādei un iznīcināšanai paredzēts 2009. gada līmenī, turpinot saglabāt zemnieku līdzfinansējumu.

Augkopības attīstībai

Subsīdiju atbalsts augkopības attīstībai noteikts 137 385 latu apmērā. Arī šogad to varēs saņemt lauksaimnieki, kuri nodarbojas ar integrēto dārzeni, augļu un ogu audzēšanu. Lai saņemtu šo atbalstu, lauksaimniekam pieteikums jāiesniedz Lauku atbalsta dienesta (LAD) reģionālajā lauksaimniecības pārvaldē līdz šī gada 1. jūnijam.

Pētījumiem, sadarbībai

Atbalsts pētījumiem, starptautiskai un savstarpējai sadarbībai paredzēts 534 826 latu apmērā. Šogad tiks finansēti seši zinātnes projekti, savukārt jauni pētījumi

netiks uzsākti. Tāpat tiks atbalstītas nevalstiskās lauksaimnieku organizācijas, kas ir konsultatīvās padomes locekles un piedalās lauksaimniecības un lauku attīstības politikas veidošanā un īstenošanā.

Riska mazināšanai

Atbalsts lauksaimniecības nozaru riska mazināšanai paredzēts 168 300 latu apmērā. Tāpat kā līdz šim zemniekiem tiks segti izdevumi 50% apmērā no apdrošināšanas polišu vērtības atbilstoši noslēgtajiem līgumiem starp apdrošināšanas sabiedrībām un apdrošināšanasņēmējiem: līdz 25 latiem par vienu vienību (hektāru vai liellopu vienību); kartupeļiem un dārzeņiem — ne vairāk kā 50 lati par hektāru; augļu kokiem un ogulājiem — līdz 150 latiem par hektāru. Atbalsta iesniegumus var iesniegt līdz šī gada 30. decembrim. Tāpat kā iepriekš turpinās segt 50% no iemaksām risku fondā.

Investīciju veicināšanai

Atbalsts investīciju veicināšanai lauksaimniecībā noteikts 1,5 miljonu latu apmērā. No tā atbalstu 900 000 latu apmērā kreditprocentu daļējai dzēšanai (par 2009. gadā faktiski samaksātajiem kreditprocentiem) varēs saņemt lauksaimnieki, kas nodarbojas ar primāro lauksaimniecības produktu ražošanu un kas saņēmuši ilgtermiņa kredītu vai finansu lizingu investīcijām jaunu un rekonstruējamo lauksaimnieciskās ražošanas būvju celtniecībai un to darbības nodrošināšanai nepieciešamo iekārtu un tehnoloģiskā aprīkojuma iegādei.

Atbalsts netiks piešķirts par traktortehnikas, piekabju un lauksaimniecībā izmantojamo tehnoloģisko agregātu iegādi un par atsevišķu iekārtu un tehnoloģiskā aprīkojuma iegādi, ja tas nenotiek vienlaikus lauksaimnieciskās ražošanas būvju būvniecības vai rekonstrukcijas projekta ietvaros.

Atbalsta pieteikumus LAD varēs iesniegt līdz 2010. gada 1. martam.

Noteikts atbalsts 600 000 latu apmērā kreditprocentu daļējai dzēšanai par 2009.

gadā faktiski samaksātajiem kreditprocentiem ilgtermiņa kredītiem, kā arī īstermiņa kredītiem. To varēs saņemt lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības, kas atbalsta pieteikumus LAD varēs iesniegt līdz 1. maijam.

Kreditprocentu starpības kompensēšanai

Atbalsts kreditprocentu starpības kompensēšanai noteikts 100 000 latu apmērā. Lai veicinātu lauksaimnieciskās ražošanas modernizāciju, valsts 2002. gadā uzsāka ilgtermiņa kredītēšanas programmu ieviešanu un šo atbalstu kreditprocentu likmju starpības kompensācijai piešķir Hipotēku un zemes bankai, kura nodrošināja Lauksaimniecības ilgtermiņa investīciju kredītēšanas programmas un Lauksaimniecībā izmantojamās zemes iegādes kredītēšanas programmas realizāciju, nodrošinot lauksaimniekiem aizdevumus par pazeminātām kreditprocentu likmēm.

Iepriekšējā gadā uzsāktu pasākumu izpildes finansēšanai

Šim nolūkam novirzīti 3 382 429 lati. Kā pirmos lauksaimnieki saņems pārejošos maksājumus par 2009. gadu šādās atbalsta programmās: atbalsts ciltsdarba pasākumiem par 2009. gada 4. ceturksni; maksājums 2009. gada kreditprocentu daļējai dzēšanai; atbalsts par 2009. gada nogalē iesniegtajiem pieteikumiem apdrošināšanas polišu iegādei; atbalsts par 2009. gada pieteikumiem atbalsta pasākumam «Lauksaimniecības dzīvnieku ģenētisko resursu saglabāšanai»; atbalsts par 2009. gada pieteikumiem pasākumā «Buferrjoslu ierīkošanai».

□ □ □

Ar Ministru kabineta noteikumiem «Noteikumi par ikgadējo valsts atbalstu lauksaimniecībai un tā piešķiršanas kārtību» var iepazīties Zemkopības ministrijas interneta mājas lapas www.zm.gov.lv sadaļā «Valsts un ES atbalsts»/«Subsīdijas».

AKTUĀLI

Kā lauksaimniekiem atmaksās akcīzes nodokli par dīzeļdegvielu

Šogad noteikts, ka līdz 2010. gada 1. jūlijam turpina darboties esošā atmaksas sistēma, taču akcīzes nodoklis tiek atmaksāts par uz pusi mazāku apjomu, tas ir, par 50 litriem par katru iepriekšējā gadā atbalstam apstiprināto hektāru, nevis par 100 litriem, kā tas bija 2009. gadā.

Kā informē Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padomes (LOSP) sabiedrisko attiecību speciāliste Krista Garkalne, šāda kārtība pieņemta, jo valsts budžetā izdevumu daļā izdevumi netika ielānoti, lai atmaksātu akcīzi par 100 litriem. Patlaban akcīzes nodokļa atmaksai paredzēti 13,7 miljoni latu.

Lai nerastos pārpratumi

Daļa lauksaimnieku, nezinot veiktās likumdošanas izmaiņas, rēķinājās ar summu, kāda bija noteikta līdz šim. Līdz ar to naudas plūsmā varētu rasties pārtraukumi. Tāpēc LOSP aicina lauksaimniekus apziņot likumā veiktās izmaiņas, lai nerastos neplānotas problēmas. LOSP izsaka cerību, ka plānotie grozījumi nesagādās lielas problēmas.

Kā zināms, pagājušā gada decembra nogalē valdības sēdē iebildumu dēļ netika pieņemts rīkojums par akcīzes nodokļa atvieglojumu vai kompensācijas mehānismu zemniekiem, iegādājoties dīzeļdegvielu. Tika izveidota darba grupa, kas izstrādāja trīs dažādus variantus akcīzes nodokļa atmaksai par izlietoto dīzeļdegvielu, kuru lauksaimnieki izmanto par lauksaimniecībā izmantotās zemes apstrādi.

Ko paredz koncepcija

Koncepcija paredz, ka atvieglojumu var saņemt tikai par tādu lauksaimniecībā izmantojamās zemes apstrādi, kas ir pieteikta vienotā platību maksājuma saņemšanai saskaņā ar normatīvajiem aktiem par kārtību, kādā tiek piešķirts valsts un ES atbalsts lauksaimniecībai tiešā atbalsta shēmas ietvaros, vai atbalstu var saņemt par pastāvīgām plāvēšanām vai aramzemes sētiem ilggadīgiem zālājiem, ja nodrošināts maksimālais liellopu blīvums vismaz 0,2 liellopu vienības uz vienu atbalstam tiesīgo hektāru. Atvieglojumu saņēmējam jābūt reģistrētam kā nodokļu maksātājam.

Maksimālais garantētais platības daudzums, par kura apstrādi var saņemt atbalstu vienā gadā, ir 800 000 hektāru. Lauku atbalsta dienestā izvērtēs iesniegumus. Ja prasītais atbalsts pārsniegs pieejamo finansējumu, atbalstāmais dīzeļdegvielas apjoms tiks proporcionāli samazināts.

Kādas ir likmes

Tātad attiecībā uz akcīzes nodokļa atmaksām lauksaimniecības produkcijas ražotājiem atmaksas limits (dīzeļdegvielas litri) arī 2010. gadā paliek iepriekšējo gadu līmenī — maksimāli vienā kalendārajā gadā rēķina 100 litru dīzeļdegvielas par katru lauksaimniecībā izmantojamās zemes hektāru, ievērojot nosacījumu, ka pirmajā pusgadā ne vairāk kā 50 litrus.

Sakarā ar to, ka ir spēkā norma par ob-

ligāto 5% biodegvielas piejaukumu fosilajai degvielai kopš 2009. gada 1. oktobra, degvielas tirdzniecības vietās vienā tvertnē var tikt uzglabāta dīzeļdegviela ar 5% rapšu sēklu eļļas vai biodīzeļdegvielas piejaukumu (akcīzes nodokļa likme 223 lati/1000 l) un dīzeļdegviela bez sēklu eļļas vai biodīzeļdegvielas piejaukuma, tas ir, *arhiviskā* dīzeļdegviela (akcīzes nodokļa likme 234 lati/1000 l). Līdz ar to vienā tvertnē var atrasties abi degvielas veidi. Ņemot to vērā, lai akcīzes nodokļa atmaksā nepārsniegtu patiesībā samaksāto akcīzes nodokļa apjomu, ar 2010. gadu atmaksā akcīzes nodokli par dīzeļdegvielu, kura iegādāta, sākot ar 2010. gadu, un uz kuru attiecas obligātais 5% biodegvielas piejaukums, pēc likmes 223 lati/1000 l, kas samazināta, ņemot vērā 5% biodegvielas piejaukumu.

Trīs varianti

Darba grupa izstrādājusi trīs koncepcijas variantus. *Pirmajā variantā* «Akcīzes nodokļa atmaksā» paredzēts, ka akcīzes nodokļa atmaksu administrēs VID, pamatojoties uz LAD pretendentiem piešķirtajiem dīzeļdegvielas limitiem. Lai saņemtu nodokļa atmaksu, pretendents VID nodokļu un muitas administrācijās iesniedz darījumu apliecināšanos dokumentus par iegādāto dīzeļdegvielu. Šajā variantā netiek paredzēta pašvaldības izziņa par attiecīgajā kalendārajā gadā lauksaimniecības produkcijas ražotāja īpašumā, pastāvīga lietošanā vai nomā esošo zemes platību, kas faktiski

ki tiek izmantota lauksaimniecības produkcijas ražošanai.

Koncepcijas *otrais variants* «Dīzeļdegvielas iegāde no akcīzes preču noliktavas» paredz, ka LAD piešķir pretendentiem dīzeļdegvielas limitu. LAD ievada informāciju par pretendentiem piešķirto limitu vienotajā datu bāzē. Tā ir pieejama LAD, VID un akcīzes preču noliktavām. Pretendents dīzeļdegvielas akcīzes preču noliktavās iegādājas bez akcīzes nodokļa. Nolikta, veicot darījumu ar pretendentu, vienlaikus nodrošina informācijas aktualizāciju vienotajā datu bāzē, norādot iesniegtās degvielas apjomu, katru mēnesi iesniedz informāciju VID par zemniekiem izsniegto dīzeļdegvielu bez akcīzes nodokļa apjoma.

Koncepcijas *trešais variants* «Dīzeļdegvielas iegāde no akcīzes preču noliktavām vai dīzeļdegvielas iegāde degvielas vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības vietās, atmaksājot akcīzes nodokli par iegādāto dīzeļdegvielu», ko atbalstīja arī darba grupa, paredz, ka pretendents, iesniedzot pieteikumu LAD, norāda dīzeļdegvielas iegādes veidu — dīzeļdegvielas iegāde no akcīzes preču noliktavas. Akcīzes nodokli nepiemēro, ja dīzeļdegviela iegādāta no komersantiem, kuriem ir atbilstoša speciālā atļauja (licence) darbībai ar naftas produktiem, dīzeļdegvielas iegāde degvielas vairumtirdzniecības vai mazumtirdzniecības vietās, atmaksājot akcīzes nodokli par iegādāto dīzeļdegvielu.

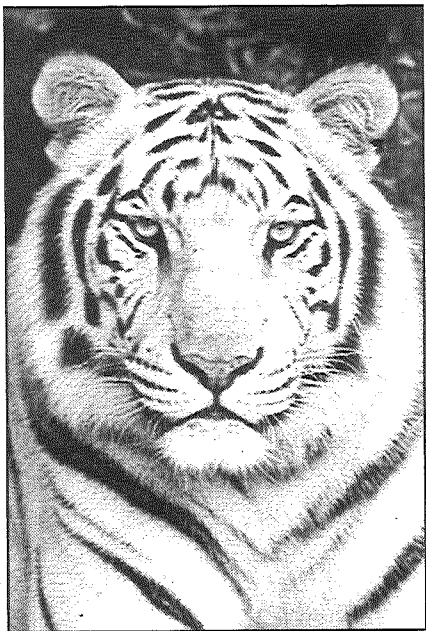
Horoskops Dzeltenā Tīģera gadam

14. februārī pēc ķīniešu kalendāra sākās celā Tīģera gads. No vienas puses — draudīgs plēsējs. No otras — ar izcilu grāciju, vienlaikus labestīgs un gādīgs. Taču tās nebūt nav visas īpašības, ko Tīģerim piedēvē austrumu mitoloģija.

Gada krāsa — sudrabota metāla krāsa, taču Dzeltenajam Tīģerim patīks, ja apģērbā izmantosiet dzeltenas drēbes, oranžus toņus, kā arī svītras.

KAĶA (Truša, Zaķa) gads

Kaķus 2010. gadā var satraukt nestabilas attiecības ar partneriem (gan darījumos, gan mīlestībā). Parādi un neizpildītās saistības, kā arī plāni, kurus nav izdevies īstenot aizvadītajā gadā, var sagādāt raizes, īpaši 2010. gada pirmajā pusē. Taču grūtības, ar kurām saskarsies vairākums Kaķu, palīdzēs viņiem precīzi izplānot darbu un savu laiku 2010. gada otrajā pusē. Īstenojot jaunus plānus un projektus, būs jāliek lietā atjautība, jāpaplašina darbības spektrs, jādemonstrē raksturs. Tas viss nesīs lielāku peļņu nekā Kaķi bija cerējuši. Daudzi Kaķa gadā dzimušie dosies uz ārzemēm, kur gūs neaizmirstamus iespaidus un radošas idejas.

— viltību, atjautību, prasmi gūt personīgo labumu, kā arī viņi spēs sasniegt jaunas virsotnes. Tas veicinās radošo un profesionālo izaugsmi, ļaus būt situācijas noteicējiem.

2010. gada otrā puse nebūs tik veiksmīga, jo būs jāatsakās no godkārigām iecerēm, dažiem plāniem un pat papildus ienākumiem, kuru gūšanai jāstrādā vairāk nekā gribētos. Taču profesionalitāte un mērķtiecība Kazām palīdzēs sasniegt labklājību.

PŪKA gads

PŪKA gads

2010. gadā Pūki var pārvērtēt prioritātes un savas spējas. Viņi secinās, ka daudz kas no tā, kas agrāk paveicis pavisam viegli, šajā gadā prasīs ievērojamu piepūli, pacietību, neatlaidību, tomēr nedos vēlamus rezultātus. Daudzi Pūki jutīsies pārsteigti, ka viņu līdz šim perspektīvā darbība nedod ne materiālu, ne morālu gandarījumu. 2010. gada otrajā pusē, kad Pūki būs apraduši ar pārmaiņām un jaunām tendencēm, viņiem uzsmaidīs veiksmē. Pūkiem izdosies kompensēt daudzus psiholoģiskus un finansiālus zaudējumus, kā arī ieviest harmoniju mīlestībā un partnerattiecībās.

ČŪSKAS gads

Čūskas gadā dzimušajiem būs jāprot pielāgoties mainīgajai situācijai. Daudzas Čūskas, kuras radušas gūt uzvaras, liekot lietā savu gribasspēku un pārliecību par savu taisnību, 2010. gadā saskarsies ar izmaiņām likumdošanā, var izjukt draudzība un mīlestības attiecības. Viņi nespēs pieņemt partneru jauno uzvedības manieri, tāpēc gada pirmo pusi var aptumšot ģimenes konflikti, mīlestības drāmas un nepatīkšanas darbā. Taču, iegrožojot ambīcijas un laikus pajot malīnā, Čūskām 2010. gada otrajā pusē izdosies ienest savā dzīvē harmoniju, uzsmaidīs veiksmē, iestāsies stabilitāte. Daudzām Čūskām šis gads ir jauna sešu gadu cikla sākums, kurš sola labas perspektīvas gan milas frontē, gan finansiālā jomā.

ZIRGA gads

Daudziem Zirga gadā dzimušajiem Tīģera gadā izdosies paplašināt dzīves apvāršņus. Tiesa, viņus nedaudz pārsteigs tas, ka ierastajās vietās, kur Zirgi raduši atpūsties vai strādāt, būs redzami jauni cilvēki. Rezultātā vairākumam Zirgu būs rūpīgi jāizvērtē savas attiecības ar kolēģiem, priekšniecību vai padotajiem, kā arī ar bērniem un mīļotajiem.

Zirga gadā dzimušajiem šis ir ļoti sarežģīts periods, jo iespējami daudzi nepatīkami brīži, pat šokējošas situācijas. Tikai 2010. gada otrajā pusē Zirgi sāks justies drošāk un pacentīsies mainīt vidi saskaņā ar saviem jaunajiem pasaules uzskatiem.

KAZAS gads

Kazas gadā dzimušajiem 2010. gads būs diezgan pozitīvs, jo izdosies iegūt īpašības, kuru viņiem dažkārt trūkst,

nāties ar apkārtējo familiaritāti. 2010. gada pirmo pusi daudzi Suņi vēlēšies pavadīt mierīgā gaisotnē un ne tik aktīvi, kā šajā periodā vajadzētu.

Taču drīz vien viņiem tas apņiks, un jau otrā pusgada sākumā daudzi Suņi pamodīsies no «ziemas miega» un sāks interesēties par visu notiekošo. Tas būs labvēlīgs laiks jaunu radošu projektu uzsākšanai, lietišķu kontaktu dibināšanai, kuri nodrošinās finansu stabilitāti un veiksmi. Viņu lietišķums un intūcija būs ļoti palīgi, tāpēc Suņiem izdosies īstenot daudz ko tādu, par ko viņi pat nav sapņojuši.

CŪKAS gads

Daudziem Cūkas gadā dzimušajiem sāksies jauns divpadsmit gadu cikls, tāpēc viņi centīsies mainīt savu dzīves vidi, atteikties no vecajiem uzskatiem, kāvēkliem un ierobežojumiem, kuri bieži traucēja pagājušajā gadā. Liekot lietā gribasspēku un mērķtiecību, Cūkas atklās jaunus savu talantu un spēju šķautnes. Viņas aizraus piedzīvojumi un nezināmas tāles.

Taču, lai noturētos seglos, daudziem Cūkas gadā dzimušajiem jāparūpējas par stabilām partnerattiecībām, jo tikai tas viņiem palīdzēs tikt galā ar jaunajām izjūtām, kā arī saglabāt iekarotās pozīcijas. Uzticami partneri jo īpaši būs vajadzīgi 2010. gada otrajā pusē, kad Cūkas apreibinās panākumi un iespējas, kas viņām paveras. Cūkas gadā dzimušie var sākt šķērdēt naudu un visu štrauji mainīt, nedomājot par rītdienu. Šajā laikā viņām līdzās jābūt tuviem cilvēkiem, gudriem padomdevējiem un pieredzējušiem skolotājiem, lai palīdzētu Cūkām pareizi izmantot sasniegto un parūpēties par nākotni.

PELES (Žurkas) gads

Peles gadā dzimušajiem 2010. gads būs diezgan sarežģīts, jo vajadzēs risināt vecās problēmas, kā rezultātā viņi saskarsies ar daudziem ierobežojumiem un pretrunām, īpaši pirmajā pusgadā.

Rūpējoties tikai par sevi un iedziļinoties problēmās, Peles var zaudēt pareizo dzīves pavedienu, tāpēc svarīgi, lai šajā laikā viņām būtu droša aizmugure. Otrajā pusgadā Peles gaida interesanti notikumi, atklāsmes, kas palīdzēs nostiprināt pozīcijas, materiālo stāvokli un piedalīties perspektīvu projektu īstenošanā.

VĒRŠA gads

2010. gads vairākumam Vērša gadā dzimušo būs svarīgs stabila finansiāla stāvokļa saglabāšanā. Nestabilitāte gada pirmajā pusē var likt dažiem meklēt jaunu darba vietu vai mēģināt pielāgoties situācijai. Taču tas nebūs gluži pareizs risinājums, jo jaunās iespējas, kas radīsies 2010. gadā, var palīdzēt Vēršiem atbrīvoties no negatīvām īpašībām un darboties aktīvāk. Savukārt radošā aktivitāte īpaši noderēs otrajā pusgadā. Par spīti sarežģītajām partnerattiecībām un grūtībām biznesā Vērši atradīs uzticamus draugus un jaunus jomas, kur likt lietā savas labākās īpašības.

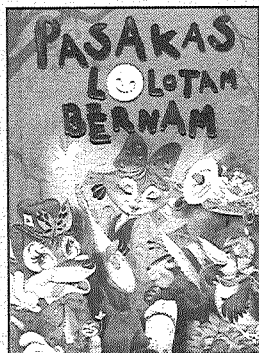
TĪĢERA gads

2010. gadā Tīģeru dzīvē iespējamās nopietnas pārmaiņas, kas būs saistītas ar darbu. Pirmajā pusgadā daudziem Tīģeriem izdosies atrast atbilstošu pielietojumu savām spējām un saņemt augstu novērtējumu. Viņu neordinārā domāšana un radošais gars var pamudināt uzņemties vadītāja pienākumus.

Apstākļi Tīģerus uz to pamudinās 2010. gada otrajā pusē, un, ja Tīģeri nebaidīsies riskēt, šis gads var nest finansiālu veiksmi un profesionālu izaugsmi. Tīģeriem jābūt gataviem darba maiņai, kā arī savas firmas reorganizācijai.

BIBLIOTĒKA IETEIC LASĪTĀJIEM

Preiļu galvenā bibliotēka ar «Novadnieka» starpniecību informē par jaunām grāmatām, ko saņēmusi kā dāvinājumu no SIA «Apgāds Zvaigzne ABC» Zvaigznes grāmatu nama.

Grāmatā «Pasakas lolotam bērnam» ievietotas 36 jaukas un atjautīgas, īsas pasaciņas, kas ir īpaši piemērotas lasīšanai vakarā. Pasakas ir krāšņi ilustrētas un rada vēlēšanos tās lasīt atkal un atkal. Katrā pasaciņā ietverts kāds domu grauds, — par briedēnu, kurš apbrīnāja savus ragus, bet aizmirsta par kājām, kas tomēr bija svarīgākas, par meitenīti, kas daudz gribēja, bet neko nedabūja...

Grāmatā ir daudzi varoņi, čaklas skudriņas, viltīgas lapsas, izpalīdzīgi delfīni un, protams, bērni, kas piedzīvo daudz interesanta. Grāmata ieteicama pirmsskolas vecuma bērniem.

Krāšņi ilustrēto, parocīgo ceļvedi dabā «Augi, putni un kukaiņi» sarakstījuši izcili savas jomas speciālisti: Kristofers Dž. Hamfriss, Edmonds Heriss un Pīters Holdens. Tajā ir plaša un lietišķa informācija, kā noteikt sugu vairāk nekā 500 augiem un dzīvniekiem. Katrai sugai ir dots attēls un apraksts. Noteicēja var atrast ziņas galvenokārt par tiem augiem un dzīvniekiem, kas sastopami Latvijā. Ceļvedi var uzzināt, kādas ir zieda sastāvdaļas, kādas var būt auga lapas, kā mēra putna vai kukaiņa garumu, vai putns Latvijā dzīvo pastāvīgi vai ir tikai caurceļotājs, un daudz ko citu. Pie sugas apraksta paredzēta vieta, kur atzīmēt, ja augu, putnu vai kukaiņu izdevies ieraudzīt dabā. Grāmatā ir skaidrojošā vārdnīca un puķu, koku, putnu, kukaiņu rādītājs.

Igaņu rakstniece Aidi Vallika trešajā jauniešu romānā «Kas ar tevi notika, Anna?» turpina stāstīt par galvenās varones Annas pārdzīvojumiem un jaunajām problēmām. Lasītājiem nav sveši abi iepriekšējie A. Vallikas darbi. Romāns «Kā tev klājas, Anna?» Igaunijā godalgots kā labākais mūsdienu jaunatnei vēltāis daiļdarbs, tas saņēmis arī Latvijas Bērnu žūrijas atzinību. Ne mazāk populārs pie mums ir arī šis romāna turpinājums «Ko darīt, Anna?».

Anna ir veiksmīgi iestājusies ģimnāzijā, kurā grib mācīties, taču nevēlas īsti apmierināta ne ar sevi, ne ar draugiem no iepriekšējās klases. Uzmanību un domas saista jaunā klasesbiedrene Maja, kas visādā ziņā atšķiras no pārējiem. Anna gribētu sadraudzēties ar šo meiteni. Tieši istas draudzenes Annai tagad visvairāk pietrūkst, jo negaidīti ģimenē ir pieteicies brālītis, un meitene kļūst it kā lieka. Vecāki visas rūpes velta brālītim, un Anna jūtas ļoti vientuļa.

Romāns parliecinoši atklāj cēloņus, kas noved meiteni līdz izmisumam. Un Anna izšķiras spert soļus, kādus pat jaunākajos sapņos pati nav iztēlojusies.

Grāmata «Kas ar tevi notika, Anna?» kā īpaši jaunās meitenes psiholoģijas studija būs vērtīga arī vecākiem, kuru uzmanības lokā vēl ir bērni problemātiskajā vecumā.

RĒZEKNE

Guntars Knips: «Cik jauki strādāt dabā!»

Labākas dzīves meklējumos daudzi cilvēki izbraukuši uz ārzemēm. Daudzi apsvēri iespēju doties prom no Latvijas. Taču ir arī tādi, kuri šajos grūtajos laikos labākas strādāt un attīstīties iespējas saskata tepat Latvijā.

Kopš aizvadītās vasaras Viļānu novada Dekšāru pagastā sparīgi saimnieko Vineta un Guntars Knipi (Knipp — vācu valodā), kuri uz šejieni pārcēlušies no Vācijas.

Vineta atgriezies savu vecāku mājās. Viņas vīra dzimtene ir Vācija. Ar Guntaru iepazīšies 2000. gadā, kad, studējot lauksaimniecību, bijusi praksē Vācijā. Pēc četriem gadiem apprecējusies un uzsākuši kopdzīvi vīra mājās.

Vineta un Guntara ģimenē aug divi bērni — dēliņš Janis un meitiņa Paula. Vācijā nodarbojušies ar lauksaimniecību, bet, kad tur kļuvis par šauru, nolēmuši doties uz Vinetas dzimto pusi, kur plašāki lauki.

Pirmo laiku pa tūrumiem un pļāvām vien dzīvojuši. Gatavojuši gan sienu, gan skābsienu, gan salmus, kopumā 500 ruļļus. Paņēmuši pie vecajiem kompleksiem vienu šķūni, kārtājuši. Turpat ierīko arī savu dzīvojamo telpu.

Vineta un Guntars saviem spēkiem paveikuši jau ļoti daudz. Viņi ir apņēmības pilni īstenot savas ieceres.

— Kuram no jums ienāca prātā do-

ma pārcelties no Vācijas uz Dekšāru laukiem?

Vineta: — Abiem. Guntars pirmo reizi Latvijā bija pirms deviņiem gadiem, un viņam iepatikās mūsu plašumi. Kad viņš ieraudzīja tos neapstrādātos laukus... Vācijā dzīvojam tur, kur kalni lejas, kalni lejas. Tur nevar tā, ka tu sienu sarullē un izmet. Tad tas aizrīpo uz ciemata otru galu.

Mums bija ļoti maza saimniecība, pārsvarā nomas zeme. Uz 21 hektāru zemes bija aptuveni 150 īpašnieki. Gribējām izvērsties, bet Vācijā nav brīvas zemes. Tur ir tā, ja kāda zemes gabala īpašnieks nomirst, kaimiņš jau ved mēslus uz to zemes gabalu, vēl nemaz nezinot, vai dabūs to zemi.

Mūsu pārcelšanās mazliet saistīta arī ar ģimenes lietām. Tā saimniecība piederēja vīratēvam, nebija mums pārrakstīta.

— Kā pelnījāt tur līdzekļus iztikai?

Vineta: — Vācijā mums bija privātā kautuve. Mēs savus liellopus pārdevām gaļā. Kautuvē nodarbinājām miesnieku.

Lai varētu izdzīvot, vīrs strādāja mežā un vēl dažādos papilddarbos. Nopirkām meža traktoru. Ziemā sniegu šķūrējām.

Uz Latviju atbraucām ar domu izvērsties lauksaimniecībā un nodibināt lielāku saimniecību. Vācijā mums bija gotiņas. Gribējām paņemt līdzī, bet transports ļoti dārgs, aptuveni 5000 eiro prasīja. Tā mēs tās gotiņas atstājām. Mana mamma pārrak-

stīja man 10 lopus, vēl piepirksim klāt. Manā īpašumā ir 23 hektāri zemes, tepat, pie kompleksa, tētīm — 13,5 hektāri, nopirkām vēl četrus, kā arī iznomājām no privātajiem.

— Vai nebaida pašreizējā situācija Latvijā?

Guntars: — Vai tad situācija Vācijā ir labāka? Arī tur zūd darba vietas. Daudzi paņēmuši kredītus. Nezinu — būs darbs vai nē. Krīze tur nav mazāka.

Daudzas valstis ir krīzes skartas, bet šobrīd ir vienkāršāk kaut ko iesākt. Transports lētāks, būvmateriāli un darbaspēks lētāks. Mēs no Vācijas atvedām līdzī savu tehniku.

— Vai izjūtat valodas barjeru?

Guntars: — Ir jāmācās.

— Kāpēc sev ligavu izvēlējāties no tālienes, nevis turpat Vācijā?

Guntars: — Ja kādam kāds patīk, tad ir vienalga, no kurienes viņš nāk. Ja būtu atradis Vācijā tādu, kas man patīktu, būtu ņēmis vācieti. Vācijā ir grūti atrast sievieti, kura ņemas lauksaimniecībā. Visas grib braukt atvaļinājumā, grib nedēļas nogales brīvas, bet lauksaimniecībā brīvdienu nav.

Vācijā daudzi ir aizmirsuši, cik jauki ir strādāt dabā. Es, būdam, konstruktors, mehāniķis, kuģu būvniecības speciālists, 17 gadus esmu strādājis telpās, hallēs, metinājis, skrūvējis, būvējis, un tagad es spēju novērtēt, cik jauki ir strādāt svaigā gaisā.

Nākotnē mums, acimredzot, pārāk daudz brīva laika nebūs, ja nu vienīgi nodarbināsim kādu strādnieku. Izveidojot lielāku saimniecību, divatā vien visu nepaspēsīm. Arī Vācijā mēs visus gadus bijām pamatīgi nodarbināti. Ja braucām uz Latviju, nekad nevarējām iepriekš pasūtīt avio biļeti, kas būtu lētāk, jo nekad nezinājām, vai varēsim aizbraukt. Vasarā — siena gatavošana, meža darbs, ziemā — sniega šķūrēšana, rudenī, līdz decembrim, — kaušanas sezona. Ja radās kāds brīvs moments, fiksi paķērām mantas un uz lidostu.

— Vai neviens necentās jūs atrunāt no pārcelšanās uz Latviju?

Guntars: — Bija, kas teica: nebrauciet. Tie bija gaļas pircēji, tie bija draugi. Bet bija arī tādi, kuri mums labprāt ietu līdzī, visu atstātu, kaut arī ūdens galošās smēļas.

— No kurienes tāda mīlestība uz zemi?

Vineta: — Mans tēvs kolhoza laikos bija viens no labākajiem kombainieriem. Vec-tēvs bija Ulmaņa laiku zemnieks. Arī man ļoti patīk darboties lauksaimniecībā.

— Jūs esat ļoti optimistiski noskaņoti.

Vineta: — Kas mums cits atliek?

Guntars: — Mans paziņa saka — kur esam mēs, tur ir priekšgals. Kurš neriskē, tas nevinnē.

«Rēzeknes Vēstis»

MADONA

Atved otru apavu sūtījumu «Ziļukam»

Pagājušā gada decembrī Rotari kluba pārstāvji no Turku pilsētas Somijā viesojās Ērgļu novada ģimenes atbalsta centrā «Ziļuks» otro reizi un atveda bērniem ziemas apavus, ko pirmajā tikšanās reizē «Ziļuka» darbinieki bija norādījuši kā vienu no aktuālām vajadzībām. Nesen šis pilsētas kluba prezidents Leo M.J.Koski viesojās Latvijā un līdzī ar atvedis vēl vienu apavu sūtījumu atbalsta centra bērniem.

— Esmu apciemojis gandrīz visus Rotari klubus Rīgā, kuru biedri pastāstīja, ka Latvijā vairāk nekā 1000 bērnu ir bez vecākiem. Liela problēma šiem bērniem ir ziemas zābaku sagāde, bet šeit ziemas ir tikpat bargas kā Somijā.

Iesaistās deviņi Rotari klubi

Vispirms par ieceri sūtīt Latvijas bērniem lietotus apavus izstāstīju savā Rotari klubā, Turku pilsētā. Bet šajā pilsētā ir vēl deviņi klubi, kuri uzrunāti arī uzreiz vēlējas iesaistīties. Izrunājām visus ar ziedošanas un sūtīšanas procesiem saistītos jautājumus un sākām vākt apavus. Somijas uzņēmumu gildē, kurā «Madonas poligrāfists» arī ir biedrs, ir viens transporta uzņēmums, kam meitas uzņēmums ir Latvijā — tas bez maksas atveda apavus uz Latviju. Viņi prasīja tikai to, lai apavi ir iepakoti papēs kastēs, salikti uz paliktņiem un pēc tam vēl ietīti plēvē. Bet es no Rotari klubiem apavus saņēmu maisos, tāpēc lielveikalos meklēju kastes, kurās apavus sapakojām. Lai nesāktu problēmas uz robežas, katrai kastei sastādījām sarakstu — cik iekšā ir pāru, kādi izmēri. Nedēļas nogale tika veltīta tikai tam, lai sapakot apavus. Kopā bija saziņoti 249 pāri, no tiem šeit ir tikai viena daļa. Ap 30 pāru ti-

● Uz «Ziļuku» aizceļos otrais ziemas apavu sūtījums no Somijas, ko organizē Rotari klubs Turku pilsētā un tā direktors Leo M.J.Koski.

ka atvesti jau decembra sākumā un nodoti «Ziļukam». No turienes mums iedeva sarakstu ar bērnu kāju izmēriem, lai zinām, kādi apavi vēl nepieciešami. Ceram, ka ar laiku, kad bērniem apavi jau būs sagādāti, varēsim tos sūtīt arī pieaugušajiem. Daudzi Somijā nezina, kāda situācija valda Latvijā. No tiem, kas šeit strādā, liela daļa saņem tikai noteiktu algas minimumu, kas ir apmēram 250 eiro. Esmu apmeklējis Latvijas veikalus, lai uzzinātu, cik maksā jauni ziemas apavi — vidējā cena ir ap 80 eiro. Ļoti daudziem nav tādas naudas, lai varētu pirkt ziemas zābaku savai ģimenei, bērniem. Tā kā uz Latviju braukāju jau gadus 15, to pārzinu daudz labāk nekā pārējās Eiropas valstīs. Līdz februāra beigām sadarbību noteikti turpināsim, bet ziema tomēr, cerams, iet jau uz beigām, — pastāstīja «Ma-

donas poligrāfista» valdes priekšsēdētājs un Rotari kluba Turku pilsētā prezidents Leo M.J.Koski. Somu atsaucība šim labdarības mērķim esot liela, un, lai tikai varētu palīdzēt un ziedot, bijuši pat teju vai kuriozi gadījumi. Ilustrācijai viņš minēja dažus piemērus: — Kāds Rotari kluba biedrs pat esot pircis apavus tirgū, lai tos varētu ziedot. Kāda cita kundze savukārt devusies uz veikalu nopirkt apavus savējo vietā, ko taisījās ziedot. Kad pārdevēji uzzināja par šo pircējas mērķi, viņi iedeva otru, pilnīgi jaunu zābaku pāri par velti ziedošanai.

Ko dara rotarieši?

Rotari organizācijas kodols ir klubi, kas pulcējas reizi nedēļā un apvieno noteiktā ģeogrāfiskā teritorijā dzīvojošus biedrus. Rotari biedram gadā jāpiedalās vismaz 50 procentos kluba sanāksmju. Uz tām biedri var aicināt līdzī arī viesi, kas nav rotarietis. Darbojoties klubā, katram rotarietim ir iespēja iepazīt dažādu profesiju pārstāvjus un dalīties sabiedriskajā un profesionālajā pieredzē. Tādējādi Rotari biedri iegūst lielsku iespēju paplašināt redzesloku un iepazīt citas profesijas un darbības jomas. Rotari dažkārt dēvē par pasaules lielāko «pusdienu universitāti», jo ap 90 procentiem sanāksmju klubā uzstājas viesi ar isiem priekšlasījumiem par visdažādākajiem tematiem, ļaujot rotariešiem gūt ieskatu dažādās parādībās, notikumos un iegūt izglītojošu informāciju, kas bagātina ikvienu. Iesākumā Rotari tika dibināts kā biedrība ar komerciālām interesēm, taču pavisam drīz tā sāka vērsties plašumā, piesaistot visdažādāko profesiju pārstāvjus. Līdzās sākotnējam mērķim — veicināt dažādu profesiju pārstāvju savstarpējos kontaktus — organizācija izvirzīja arī sociālās palīdzības un labdarības uzdevumus.

Rotari ir ar politiku nesaistīta, atvērta organizācija, kas savās rindās vieno profesionālā darbā aktīvus vīriešus un sievie-

tes. Katru profesiju grupu klubā var pārstāvēt ne vairāk kā pieci biedri. Šāds princips noteikts tālab, lai klubā pēc iespējas plašāk būtu pārstāvētas katrai pilsētai vai apdzīvotai vietai raksturīgās profesijas — gan uzņēmējdarbībā, gan valsts pārvaldībā un sabiedriskajā sektorā.

— Pašlaik Rotari kluba lielākais mērķis ir cīnīties pret poliomiēlītu. Jau 355 miljonus dolāru šim mērķim ir uzdevinājuši Bils un Melinda Geitsi. Līdz 2012. gada jūnijam Rotari ir paredzēts savākt 200 miljonus. Puse no šiem līdzekļiem jau ir savākta dažādu pasākumu veidā. Visā pasaulē katru gadu ir ap 1500 poliomiēlīta gadījumu. Piemēram, Nigērijā ticība viņiem neļauj iejaukties cilvēka veselībā ne ar kādām potēm. Tomēr cilvēki jau sāk uz šo jautājumu skatīties citādāk. Indijā, Pakistānā, Afganistānā ir ļoti grūti pārvietoties — ne visur var nokļūt, lai cilvēkus varētu potēt. Tomēr ticam, ka kādreiz pienāks tāds brīdis, kad neviena šāda gadījuma vairs nebūs. Tāpat Zambijā aku projekts — vēl joprojām daudzviet sievietes nes ūdeni uz galvas un veic tālu ceļu. Līdz šim esam izbūvējuši jau 30 aku.

No pēdējiem atbalsta sniegšanas piemēriem jāmin Anglijā esošā Rotari kluba sūtītās Sbelter Box (patvēruma kastes) uz Haiti pēc zemestrīces. Pēc izskata tās atgādina daudzstāvu māju pagalmos esošos lielos dzeltenos atkritumu konteinerus. Šo konteineru cena ir 470 mārciņu, un katrā iekšā ir telts, kurā var ietilpt desmit cilvēku, ūdens pudeles, vārīšanas piederumi, zīmuliši, papīrs, krāsojamās grāmatas bērniem, termālās segas, āmurs, cirvis un citi piederumi, kas noderētu katastrofas gadījumā, — Leo M.J.Koski iepazīstināja ar labdarības mērķiem.

Viņš cer, ka arī Madonā izdosies izveidot Rotari klubu, Latvijā tādu esot jau 20. Pagaidām gan atsaucība esot maza.

«Stars»

Veiks vairākus grozījumus Krimināllikumā, Kriminālprocesa likumā un citos tiesību aktos

9. februārī Ministru kabinets akceptēja grozījumus Krimināllikumā (KL), kuri paredz veikt izmaiņas vairākos KL pantos, mainot atsevišķas sodu sankcijas, gan papildinot un precizējot likumā noteiktos noziedzīgu nodarījumu formulējumus.

Vienlaikus Ministru kabinetā tika akceptēti grozījumi Kriminālprocesa likumā (KPL) un vairākos citos normatīvajos aktos, lai KPL atteiktos no privātās apsūdzības institūta, tādējādi efektīvāk aizsargājot noziedzīgos nodarījumus cietušo tiesības, informē Tieslietu ministrijas Sabiedrisko attiecību nodaļas pārvaldes vecākā referente Laura Pakalne.

Saskaņā ar izstrādātajiem grozījumiem KL plānots izteikt jaunā redakcijā KL 94. un 95. pantu, lai tos pilnībā saskaņotu ar likumu «Par valsts noslēpumu». KL 94. pants paredzēs atbildību par apzinātu valsts noslēpuma izpaušanu, ja to ir izdarījis persona, kura bijusi brīdināta par valsts noslēpuma neizpaušanu, turklāt šim nodarījumam nav spiegošanas pazīmju. Minētās normas sankcija ir samazināta no astoņiem gadiem brīvības atņemšanas līdz pieciem gadiem. Soda sankcija samazināta, lai varētu par nodarījumu piemērot arī alternatīvos sodus, jo šādas sankcijas būtu efektīvākas nekā brīvības atņemšana. Savukārt, KL 95. pants paredzēs atbildību par

valsts noslēpuma izpaušanu aiz neuzmanības, ja to izdarījis persona, kura bijusi brīdināta par valsts noslēpuma neizpaušanu, un kā kvalificējoša pazīme tiks paredzēts būtisks kaitējums. Minētās normas sankcija ir samazināta no trim gadiem brīvības atņemšanas līdz diviem gadiem, turklāt sankcija ir papildināta ar vairākiem alternatīvajiem sodiem, piemēram, arests, piespiedu darbs, kā arī sankcija tiek papildināta ar papildsodu — tiesību ierobežošana uz noteiktu profesionālu vai cita veida nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu.

Lai Latvijas normatīvajos aktos ieviestu 2008. gada 19. novembrī pieņemto Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu 2008/99/EK par vides krimināltiesisko aizsardzību, tiks veiktas izmaiņas un arī papildināta KL sadaļa, kas paredz atbildību par noziedzīgiem nodarījumiem pret vidi.

Kā norādīts KL grozījumu likumprojekta anotācijā, saskaņā ar šā gada sākumā apstiprināto Kriminālsodu politikas koncepciju KL nav jāparedz atbildība par nodarījumiem, kas nevar radīt vērā ņemamu kaitējumu sabiedriskajam interesēm. Šādi nodarījumi ir jādekriminalizē, paredzot par tiem tikai administratīvo atbildību. Tieslietu ministrijas pastāvīgajā Krimināllikuma darba grupā tika secināts, ka minētie noziedzīgie nodarījumi pēc sava rakstura nav tik bīstami, lai

par tiem paredzētu kriminālatbildību. Proti, plānots izslēgt no likuma kriminālatbildību par maksātnespējas procesa pieteikuma neiesniegšanu likumā paredzētajos gadījumos un par maksātnespējas procesa noteikumu apzinātu pārkāpšanu, ja to izdarījis kreditors vai cita ieinteresētā persona. Atbildība par šādiem pārkāpumiem tiks paredzēta Administratīvo pārkāpumu kodeksā. Savukārt, kriminālatbildība joprojām tiks paredzēta par juridiskās personas maksātnespējas procesa subjekta novešanu līdz maksātnespējai nolaidības dēļ, ja ar to radīts būtisks kaitējums ar likumu aizsargātām citās personas tiesībām un interesēm, kā arī par tāda maksātnespējas procesa pieteikuma iesniegšanu, kurā sniegta apzināti nepatiesas ziņas vai ziņas slēptas, ja pieteikuma dēļ var tikt pasludināts vai tika pasludināts maksātnespējas process.

Tiek precizēti KL panti, kas nosaka atbildību par intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumiem.

Normatīvo aktu saskaņošanai tiks veiktas izmaiņas arī likumā «Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību», Ārstniecības likumā, Kriminālprocesa likumā, Administratīvo pārkāpumu kodeksā un Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likumā.

Izstrādātie grozījumi stāsies spēkā 2011. gada 1. janvārī. Grozījumi normatīvajos aktos vēl jāpieņem Saeimā.

Uzlabos piespiedu darba izpildi

Ministru kabinets pieņēma kārtību, kādā Valsts probācijas dienests (VPD) organizē kriminālsoda — piespiedu darbs — izpildi. Noteikumus izstrādājuši Tieslietu ministrijas un VPD speciālisti.

Kā teikts anotācijā, spēkā esošajos noteikumos konstatētas vairākas nepilnības, tādēļ izstrādāta jauna kārtība. Tajā noteikts informācijas apjomu dokumentiem piespiedu darba organizēšanas jomā, detalizētu amatpersonas rīcību, organizējot piespiedu darbu, darba grafika sastādīšanas un izpildes kontroles kārtību, amatpersonas rīcību, ja probācijas klients nepilda pienākumus vai

pārkāpj nosacījumus u.c.

Noteikumu projekts paredz, ka amatpersonai piespiedu darba izpildes organizēšana būs jānorāda gan probācijas klienta lietā, gan VPD datubāzē «PLUS».

Pašlaik spēkā esošajā kārtībā nav iekļauti kritēriji, kas jāņem vērā, norīkojot probācijas klientu veikt piespiedu darbu pie konkrēta darba devēja. Praksē konstatēts, ka, neizvēloties piemērotu darba devēju, var rasties labvēlīga vide jauna noziedzīga nodarījuma izdarīšanai. Turpmāk amatpersona, izvēloties darba devēju, ņems vērā probācijas klienta sodāmību, izglītību, veselības stāvokli un prasmes, jo būtiski ir norīkot probācijas klientu veikt

piespiedu darbu atbilstoši savām prasmēm un ņemot vērā izdarīto noziedzīgo nodarījuma raksturu. Īpaši piespiedu darba norīkošanā tiks izvērtēti tie probācijas klienti, kuri veikuši noziedzīgu nodarījumu pret tikumību un dzimumneatšķirāmību.

Saskaņā ar normatīvajiem aktiem, kas regulē darba tiesību jomu, tiks noteikts darba laika ilgums vienā dienā un nedēļā, ņemot vērā to, vai probācijas klients strādā, vai mācās.

Pieņemot noteikumus, tiks panākta kvalitatīvāka piespiedu darba izpildes organizēšana, kā arī nodrošināta vienota piespiedu darba izpildes organizēšanas sistēma visā Latvijā.

Noziedzīgu nodarījumu izdarījušie prokurori nesaņems izdienas pensijas

Ministru kabinets akceptējis grozījumus Prokuroru izdienas pensiju likumā. Tos izstrādājuši Tieslietu ministrijas speciālisti.

Kā teikts grozījumu projekta anotācijā, pašlaik ir noteikts, ka izdienas pensiju nevar saņemt prokurors, kurš atlaists no amata, pamatojoties uz Prokuratūras likuma vairākiem pantiem. Tāpat likums nosaka, ka prokurors ir jāatlaiz no amata, ja viņš notiesāts

un tiesas spriedums stājies spēkā.

Kā norāda grozījumu autori, minētais tiesiskais regulējums ir nepilnīgs, jo neaptver gadījumus, kad personā no prokurora amata atbrīvota pēc paša vēlēšanās, sakarā ar ievēšanu vai iecelšanu citā amatā, veselības stāvokļa dēļ, ja tas nepieļauj turpināt prokurora darbu, kā arī pēc personas atbrīvošanas no prokurora amata kompetenta institūcija ar nolēmumu atzinusi personu par vainīgu tiša noziedzīga nodarījuma izdarīšanā

laikā, kad tā atradās prokurora amatā. Atbilstoši spēkā esošajam tiesiskajam regulējumam šobrīd šādām personām ir tiesības uz prokuroru izdienas pensiju.

Pēc grozījumu stāšanās spēkā būs noteikts, ka tiesības uz izdienas pensiju nebūs personai, kura ar kompetentas institūcijas nolēmumu atzīta par vainīgu tiša noziedzīga nodarījuma izdarīšanā laikā, kad tā atradās prokurora amatā. Grozījumi jāpieņem Saeimā.

POLICIJAS ZIŅAS

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldē reģistrētie notikumi

LOUDZAS IECIRKNĪ

Turpina meklēt pazudušo

Latgales reģiona pārvaldes Ludzas iecirknis turpina meklēt bezvēsts pazudušo Juri Vanagu (dzimis 1985. gadā, dzīvo Ludzā), kurš pēdējo reizi tika redzēts pagājušā gada 26. novembrī ap pulksten 19.00 Ludzas pilsētas bibliotēkā. Viņa atrašanās vieta līdz šim nav noskaidrota.

Pazīmes: augums ap 175 cm, vidēja ķermeņa uzbūve, īsi tumši mati, brūnas acis. Bija ģērbies ziemas jakā «Alaska» ar kapuci tumšā krāsā, sarkanā džemperī, zilos džinsos, kājās melnas šņorējamas kurpes. Pēc policijas rīcībā esošās informācijas, J. Vanags varēja atrasties arī Krāslavas novadā vai Preiļos.

Policija lūdz visas personas, kuru rīcībā ir jebkāda informācija, kas varētu sekot J. Vanaga atrašanu, nekavējoties zvanīt pa tālruniem 02, 112 vai 65703800, kā arī vērsties tuvākajā policijas iestādē.

Zog veikalos un diskotēkās

4. februārī Ludzā kādā lielveikalā notikusi kārtējā preču zādzība. Piecpadsmitgadīgs pusaudzis veikalā paņēmis 10 kompaktdiskus, kuru vērtība ir 4,99 latī. Policija uzsākusi kriminālprocesu. Zināms, ka nepilngadīgais bijis policijas uzraudzības lokā arī agrāk.

6. februārī ap pulksten 4.20 policijā saņemts ziņojums ka pēc diskotēkas Ciblas novada Pušmucovā kāds diskotēkas apmeklētājs vairs nav atradis viņam piederošo virsjaku.

Kopā dzēra, kopā skandalēja

6. februārī ap pulksten 3.00 kādā izklaides vietā Zilupes novada Zelesjē starp diviem vīriešiem izcēlās konflikts, kura rezultātā vienam no viņiem tika nodarīts miesas bojājumi. Policija noskaidro notikuma apstākļus.

Nākamajā dienā, 7. februārī, Ludzā kopīgas alkohola lietošanas laikā starp diviem 1974. gadā dzimušiem vīriešiem izcēlās konflikts, kura atrisināšanai tika izsaukti policijas darbinieki.

DAUGAVPILS IECIRKNĪ

Automašīnā atrada metamfetamīnu

Latgales reģiona pārvaldes Kriminālpolīcijas biroja darbinieki, veicot operatīvos meklēšanas pasākumus, 4. februāra naktī uz ceļa Rīga – Daugavpils aizturēja divus vīriešus, kuri dzimuši 1975. un 1973. gadā. Kā ziņo reģiona policijas pārvaldes priekšnieka palīga pienākumu izpildītāja Anastasija Laizāne, vīriešiem piederošajā automašīnā tika atrasti ap 400 gramu metamfetamīna.

1973. gadā dzimušajam vīrietim, kurš jau atradās meklēšanā par analogisku noziedzīgu nodarījumu, piemērots drošības līdzeklis – arests. Otrajam vīrietim piemērots ar brīvības atņemšanu nesaistīts drošības līdzeklis.

Policijā uzsākts kriminālprocess pēc Krimināllikuma 253. panta 3. daļas, izmeklēšana turpinās.

Ietiecās tilta konstrukcijās

5. februārī ap pulksten 23.40 Daugavpilī kāds autovadītājs, braucot ar automašīnu Audi pa 18. Novembra ielu, netika galā ar transportlīdzekļa vadību, auto avarēja un ietiecās tilta dzelzs konstrukcijās. No negadījuma vietas ar dažādām traumām slimnīcā tika nogādāti četri vīrieši. Policija noskaidrojusi, ka visi bijuši alkohola reibumā. Taču tuvākais uzdevums — noskaidrot, kurš no viņiem negadījuma brīdī bijis pie automašīnas stūres.

Atrada vīrieša liķi

11. februārī Daugavpils novada Biķernieku pagastā savās mājās tika atrasts 1947. gadā dzimuša vīrieša liķis ar vardarbīgas nāves pazīmēm – cirstām brūcēm galvā un mugurā.

Tās pašas dienas vakarā uz aizdomu pamata par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu tika aizturēti divi vīrieši, kuri dzimuši 1979. un 1987. gadā. Policijas pārstāvji uzsvē, ka abi ir bijuši agrāk tiesāti. Pašlaik tiek lemts par piemērojamā drošības līdzekļa veidu. Uzsākts kriminālprocess pēc Krimināllikuma 13. nodaļas. Izmeklēšana turpinās.

BALVU IECIRKNĪ

Apzaga veikalu un uzbrauca sievietei

5. februārī Balvu novada Tilžas pagastā automašīna notrieca sievieti, kura šķērsoja ceļa braucamo daļu. Gājēja tika nogādāta slimnīcā medicīniskās palīdzības sniegšanai.

11. februārī Viļakas novada Medņevas pagastā pagaidām nenoskaidrotas personas, uzlauzot veikala logu, nozaga alkoholiskos dzērienus un cigaretes. Materiālā zaudējuma apjoms — aptuveni 248 latī. Par zādzību ar iekļūšanu telpās uzsākts kriminālprocess pēc Krimināllikuma 175. panta 3. daļas. Notiek izmeklēšana.

KRĀSLAVAS IECIRKNĪ

Konstatēta ļaunprātīga dedzināšana

6. februārī Krāslavas policija saņēma informāciju par to, ka Sporta ielā deg kāda dzīvokļa durvis. Pēc liesmu likvidēšanas un notikuma vietas apskates tika konstatēta ļaunprātīga dedzināšanas pazīmes. Uzsākts kriminālprocess pēc Krimināllikuma 185. panta 2. daļas. Notiek izmeklēšana.

□□□

Par Preiļu iecirknī notikušajiem likumpārkāpumiem informācija no Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes nav saņemta.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes informācija

Vai var inficēties ar naudas starpniecību?

Protams. Uz banknotēm atrodamas, piemēram, sēnīte kandida, kas spēj izraisīt ādas slimības, kā arī zarnu nūjiņas, no kurām mēdz rasties kuņģa darbības traucējumi. Dizentērijas baktērija uz naudas spējīga nodzīvot 14 diennaktis. Slimību izraisītāji, piemēram, zeltītais stafilokoks, atrodami arī uz monētām.

Toties virkni citu slimību, to skaitā sifilisu, masalas, gripu, hepatītu, ēdi, trakumsērgu nauda nepārnēsā.

Kaitīgie tabakas dūmi

Noskaidrots, ka tabakas dūmos ir vairāk nekā 600 komponentu, kas nodara jaunumu veselībai. Ja dienā cilvēks izsmēķē 20 cigaretes (pacīņu), 20 gados organismā uzkrājas 6 kilogrami kaitīgo vielu, pret kurām tam nākas radīt pretlīdzekļus.

Zinātnieki uzskata, ka tieši smēķēšana gados jauniem cilvēkiem izraisa tādas plaši izplatītas slimības kā hronisko bronhītu un plaušu vēzi. Pēc viņu domām, arī asinsvadu slimībās 90% gadījumu vainojama smēķēšana.

Vai tu zini, ka...

- Kolibrī ir vismazākie putni un vienīgie putni, kuri var lidot atmuguriski.
- Strausi ir vislielākie putni. Viņi izdēj vislielākās olas: katra ola ir apmēram 15 cm gara.
- Āzijas milzu svīre ir ātrākais putns: tā var lidot ar ātrumu 240 km/h - 320 km/h.
- No visiem zidītājiem pats lēnākais ir slīņķis. Viņš spēj ilgstoši karāties ar galvu uz leju. Slīņķis dzīvo Dienvidamerikas mežu kokos un nepārvietojas ātrāk par 1 km/h.
- Ķirzakas var noraut savu asti, lai izbēgtu no uzbrucēja, kuram tā paliek zobos. Ķirzaka aste ataug.
- Aligatoram ir sava viltība, lai noķertu zivis. Viņš gaida tās ūdenī ar atvērtu muti, kamēr upuris atnāk pārbaudīt viņa mēles galiņu, kas līdzinās tārnam. Tad viņš saķer zivi.
- 10 m garā anakonda un tiklainais pitons ir vislielākās čūskas.
- Kukaiņi dzīvo lielās grupās. Vienā pūznī var būt 8000 lapseņu.

SLUDINĀJUMI

Kreditēšana pret nekustamā īpašuma ķīlu.

Tālr. 25441183, 28609904.

SIA «MALKA»

Iepērk papīrmalku (E, P, B, A) Rīgā, Krievu Salas terminālā.

Kontakti: 26095586; 29112249.

SIA «LASKANA» pērk cirsma un mežus īpašumā.

Tālr. 29182881.

SIA «Dižmežs» pērk: bērza taras klučus — Ls 17; bērza finierklučus — Ls 30.

Cena krautuvē mežā. Samaksa piegādes dienā. Tālr. 29397979.

Pārdod

AUDI 100 Avant (1988. g. izl., TA līdz 09.2010.). T.22029068;
HONDA ACCORD (1997. g. izl., 2,0i, jauna TA, lūka, el. pakete, lietots sensors, atpakaļgaitas sensors, lietie diskli) vai maina pret remontējamu auto (ar piemaksu, var būt pēc avārijas). T.29295935;
HONDA CONCERTO (1991. g. izl., jauna TA, lēti). T.26491730;

VALSTS AKCIJU SABIEDRĪBA VALSTS NEKUSTAMIE ĪPAŠUMI

Izsole

Valsts akciju sabiedrība «Valsts nekustamie īpašumi» (reģistrācijas Nr.40003294758) 2010. gada 8. aprīlī Rīgā, Vaļņu ielā 28, rīko *atkārtotu* valsts nekustamā īpašuma atklātu mutisku izsoli ar augšup ejošu soli:

Preiļu novada Preiļos, Celnieku ielā 28A (kadastra numurs 7601 002 0615) zemesgabala ar kopējo platību 966 m², mutisku izsoli par sākuma cenu Ls 660, izsoles laiks pulksten 12.00. Personām, kuras vēlas piedalīties izsolē, jāiemaksā drošības nauda 10% no izsoles sākuma cenas un reģistrācijas maksa Ls 100 AS «SEB Banka» Rīdzenes filiāles kontā nr. LV22UNLA0002200609436.

Par nosolīto objektu jānorēķinās divu nedēļu laikā, maksājumus veicot pilnā apmērā latos. Iepazīties ar izsoles noteikumiem, reģistrēties izsolei, kā arī saskaņot objekta apskates laiku var Valsts akciju sabiedrībā «Valsts nekustamie īpašumi» Rīgā, Vaļņu ielā 28, 312. kabinetā, darbdienās no pulksten 9.00 līdz 17.00.

Tālrunis uzziņām 67024614, 67024659.

Pēdējā dalībnieku reģistrācijas diena izsolei ir 2010. gada 6. aprīlī līdz pulksten 16.00.

Visām personām, kurām uz objektu ir tiesības, kas nepieļauj tā pārdošanu izsolē, jāpietiek savas prasības tiesā līdz izsoles dienai.

<http://www.vni.lv>

✓ **Logi par pasakainu cenu.**
✓ **Ārduvis no Ls 99.**
Bezprocentu kredīts.
Preiļi, Livāni.
Tālr. 28673992, 65321411.

SIA AIBI iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus, cūkas.
Labas cenas.
Tālr. 26142514, 29293219, 64871804.

dīzelis, 4-durvju, TA līdz 23.11.2010., viss elektro, labā stāvoklī). T.26414772;
VW GOLF 3 (1994. g. izl., 1,6, 5-durvju, labas riepas, M+S, labs akumulators, TA, labā tehniskā stāvoklī, 1400 EUR). T.29339392.

Meklē darbu

Zāģēju malku, varu mežā. Preiļi. Tālr. 29581263.

INTERESANTI ZINĀT

Ģēnija diēta jeb Kādi produkti veicina gudrību?

Kas veicina prāta spējas? Zinātnieki noskaidrojuši, ka zivis, ko ilgi uzskatīja par prāta barību, nebūt neierindoja saraksta augšgalā. Ir arī šis tas efektīvāks.

Ja tic aizokeāna ekspertiem, meža ogās un dārzeņos ir daudz vairāk vērtīgo minerālvielu nekā zivīs. Pie tam šie produkti ir vērtīgi gan smadzenēm, gan sirdij.

Pētnieki noskaidrojuši, kas vislabāk gudrībā pieņemties palīdz dzērvenes. Tās satur visvairāk antioksidantu, kas, mijiedarbojoties ar brīvajiem skābekļa radikāļiem, praktiski pilnībā sagrauj sirdij un asinsvadiem kaitīgo holesterola hormonu.

Otrajā vietā ir mellenes. Lai gan antioksidantu tajās mazāk, mellenes satur vielas, kas labvēlīgi iedarbojas uz redzi un dzirdi.

Trešo vietu daļa bietes un kāposti. Vielas, ko satur šie dārzeņi, noārda Alcheimera slimību veicinošos fermentus.

Cilvēka smadzenes ir *visrījīgākais* orgāns, piedevām tam ir arī vislielākās prasības diētas jautājumos. Smadzenes aizņem nieka 2 – 3% ķermeņa masas, bet

patērē aptuveni 20% no pārtikas iegūtās enerģijas. Tādējādi nemaz nav jābrīnās, ka uzturam ir tik liela nozīme prāta spēju atīstīšanā.

Uzmanības koncentrēšanai un emocionālā līdzsvara uzturēšanai smadzenēm nepieciešama dzelzs. Tāpēc pirms eksāmena nav par skādi apēst zaļu ābolu, sulīgu granātābolu un pārīs šķēles rupjmaizes.

Paturēt atmiņā lielus teksta apjomus palīdzēs burkāni, ananasi un avokado. Studentiem sesijas laikā vajadzētu biežāk našķoties ar burkānu salātiem, kas aizdarīti ar olīveļļu (eļļa ļauj labāk uzsūkties burkānos esošajam karotinam), vai konservētu ananasu un jogurta salātiem.

Ja esat pārguris no pārāk lielās garīgas slodzes, pabarojiet smadzenes ar glikozi. Starp citu, glikoze ir smadzeņu šūnu vienīgais enerģijas avots. Glikoze no kūkām, konfektēm un baltmaizes gan ātri nonāk asinīs, taču tikpat ātri cukura koncentrācija samazinās. Diemžēl to nevar teikt par liekajiem taukiem, kas pēc šādas smadzeņu barošanas viegli pieķeras gurniem. Ja jūs tas neuztrauc, ēdiet šokolādi, taču tiem,

kuri ievēro slaido līniju, organisma bagātināšanai ar glikozi ieteicams izvēlēties augļus, dārzeņus un rupja maluma miltu izstrādājumus. Viens no variantiem — muslis ar cukādēm vai klijas ar augļiem.

Grūti koncentrēties? Domas sakopot palīdzēs holīns — viens no lecitīna komponentiem, kas palīdz uzturēt saikni starp dažādām smadzeņu daļām. Dabā tas sastopams olu dzeltenumā, cūku un liellopu aknās un nierēs. Arī aptiekā iespējams iegādāties vitamīnu kompleksus ar lecitīnu.

Savukārt C vitamīns **attīra smadzeņu asinsvadus**, tāpēc smadzenes priecāsies, ja dienā apēdisiet vienu greipfrūtu vai divus apelsīnus.

Jaunu informāciju uztvert palīdzēs ar B vitamīnu bagāti produkti. Apgūstot svešvalodu, ieteicamākā maltīte ir kalmāru vai krevešu salāti, bet lekciju pārtraukumos — ciedru rieksti vai valrieksti.

Smadzeņu darbību uzlabo kālijs un kalcīns, tāpēc sprauda darba veicējiem brokastis ieteicams sajaukt salātus no siera un tomātiem, bet pusdienās ieēst biezeni ar žāvētām plūmēm un

aprikozēm.

Arī garšvielas stimulē smadzeņu aktivitāti. Ingvers un timiāns veicina uzmanību, melnie pipari, paprika un kurkuma uzlabo asinriti smadzenēm.

Paēd un kļūsti gudrāks!

Topošajiem ģēnījiem jāatceras — brokastis ir svarīgākā ēdienreize. Smadzenēm labākais enerģijas avots ir glikoze, tāpēc, ja neēd brokastis, daudz grūtāk koncentrēties, domāt un saprast.

Tomēr ar cukuru vien ir par maz. Zinātniskie pētījumi liecina, — ja bērns brokastīs bauda gāzētus dzērienus un saldās brokastu pārslas, viņa atmiņa kļūst vājāka — gluži kā 70 gadīgam vecukam.

Lielbritānijas zinātnieki atklājuši, ka smadzenēm vislabākās brokastis ir pupas un tostermaize. Pat viena grauzdēta maizes šķēle palielina smadzeņu darbību, tomēr labāks rezultāts sasniedzams, ja tostermaizi kombinē ar olbaltumvielām bagātājam pupām.

Lieliska brokastu izvēle — omlete ar salātiem. Olas bagātīgi sa-

tur holīnu, ko organisms izmanto nervu impulsu vadītāja — acetilholīna ražošanai. Pietiekams acetilholīna daudzums palēnina atmiņas zudumu.

Kalifornijas universitātes zinātnieki apgalvo, ka antioksidanti palīdz *veciem suņiem apgūt jaunus trikus*.

Brokastis jābeidz ar jogurtu, un līdz pat pusdienām var mierīgi stāties pretī stresam. Jogurts satur aminoskābi tirozīnu, kas nepieciešams noradrenālīna sintēzei un uzlabo atmiņu.

Arī pusdienām ir svarīga nozīme atmiņas uzlabošanai, tomēr jāievēro knīfs: jāizvairās no kalorijām bagāta ēdiena, tas ir, tortēm, biskvītiem, cepumiem. Tie ne vien apveltis ar liekajiem kilogramiem, bet arī pasliktinās veselību kopumā.

60% smadzeņu sastāv no taukiem, tāpēc maltītē jāiekļauj pietiekams daudzums pārtikas, kas bagāta ar omega 3 taukskābēm. Tieši tāpēc zivis tomēr vajag ēst. Desertā ieteicams dzērveņu, zemeņu vai melleņu kokteilis, kas, kā pierādīts pētījumos, ātri uzlabo smadzeņu darbību un atmiņu.

Izmantoti preses un interneta materiāli